ԺԲ. ՏԱՐԻ 3332 (Ն. Տ.) 2 ԱՊՐԻԼ 1895 21 ՄԱՐՏ 1895 7 ՇԷՎՎԱԼ 1312 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آره ولك غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	դահեկան	արժէք	150
» » Վեցամսեայ	»	»	75
» » Եռամսեայ	»	»	40
Օտար երկիրներ Տարեկան		ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ	»	»	28
Ընծիր բուղթի վրայ մասնաւոր սպաքր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի			2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ժամանակէ մը հետէ արեւմտեան Եւրոպայի գրեթէ ամեն կողմը կը զբաղին սա հարցով, թէ Պարսկաստան ի՛նչ յարմարութիւններ կընծայէ ուրիշ ազգերու հետ իր առեւտրական յարաբերութիւններն ընդարձակելու համար, որպէսզի կարելի ըլլայ եւրոպական ճարտարարուեստ արտադրութիւններու սպառման նոր հրապարակներ ստեղծել հոն։ Այս առթիւ, Պ. Ժօռժ Տէլվօյի շահեկան մէկ ուսումնասիրութիւնը նոր լոյս մը կը սփռէ խնդրոյն վրայ. անոր քանի մը մասերը կարտատպենք Ասիա-դըռնեան Լրագիրէն.

Կեդրոնական Պարսկաստանը ընդարձակ լեռնադաշտ մըն է՝ ծովի մակերեւէն 4000 ոտք բարձր և երկրին միացեալ մասէն բարձր լեռներով բաժնուած որք ծովեզերայ հետ հաղորդակցութիւնները բաւական կը դժուարացնեն։ Հողը, շատ արգաւանդ հիւսիսային նահանգներուն մէջ զորս կը թրջէ Կասպից ծովը ինչպէս նաեւ քանի մը ուրիշ նահանգներու մէջ, ստէպ անբեր է։ Պարսկաստանի ամենէն մեծ լիճը կը գտնուի սահական Թուրքիոյ մօտ. աղի ջրով լիճ մըն է 4000 քառակուսի քիլոմէթր տարածութեամբ։

Հանքային և ուրիշ հարստութեանց մէջ—որք շատ դեռ շահագործուած են— առաջին տեղը կը բռնէ աղը։ Կը գտնուին նաեւ մարմար, երկաթ, հանքածուխ, կապար, պղինձ, արծաթ, թանկագին քարեր և ծծումբ։

Երկրագործութիւնը, թէեւ զանց առնուած, կարտադրէ ցորենք և զանազան պտուղներ, մանաւանդ նարինջ, լիմոն, նուշ, գեղձ, լուբիա և խաղող որ պատուական գինի կարտադրէ։ Պարսկաստանի մէջ կը գտնուին նաեւ բամպակ, կանեփ, խէժ, ափիոն, խաշխաշ և այլն։ Նոյնպէս գեղեցիկ անտառներ կան Կասպից ծովուն սահմանին վրայ։

Ընտանի կենդանիներուն մէջ յիշելու է ձիերը, ուղտերը, եզները։ Այս վերջինք ոչ միայն հողագործութեան կը գործածուին, այլ և փոքր հեռաւորութեամբ փոխադրութիւններու։ Ջորիներ, էշեր, այծեր և ոչխարներ ալ կան որոց մազը կը ծառայէ գորգերու շինութեան։ Մնաց որ, ոչխարի բազմաթիւ հօտեր կը ծախկին ամբողջ Պարսկաստանը. Թուրքիոյ հետ բաւական ընդարձակ առեւտուրի մը առարկայ են։

Պարսից ծոցին հարաւային մասին մէջ կան մարգարտալից խեցեաններու ճոխ խութեր։ Ռուսական ընկերութիւն մը տարին 700,000 ֆրանքի վարձու առած է Կասպից ծովուն ձկնորսութիւնը։

Եւ հակառակ իր ընդարձակութեանը— 1,645,000 քառակուսի քիլոմէթր—Պարսկաստան հազիւ եօթնուկէս միլիոն բնակիչ միայն ունի։

Թէ՛ արտածուած և թէ ներմուծուած ամեն ապրանքներու համար օտարականները պարտին ըստ արժէից հարիւրին 5 մաքսատուրք վճարել։

Այս առթիւ ըսենք թէ արծաթը շատ քիչ է ի Պարսկաստան։ Ամեն մարդ, ընդ որս կառավարութիւնը, շրջաբերութենէ կը քաշէ զայն՝ դիզելու և պահելու համար։ Ասկից զատ, ներածումներն արտածումներէն աւելի են։

Պարսիկը, որ շատ անգամ նախամեծար կը համարէ եւրոպական անշահ ապրանքներն իր տեղական ճոխ արուեստ արտադրութիւններէն, իր ստակը կուտայ գնումներու համար։ Ուստի հարկ է վարժեցունել պարսիկը որ Եւրոպայի լաւ ապրանքները նախապատիւ համարէ և իրեններուն հետ փոխանակէ. այս կերպով թէ ինք պիտի օգտի թէ եւրոպացի վաճառականները։

Պարսկաստանի մէջ շինուած առաջին երկաթուղիին մենաշնորհը տրուեցաւ պելժ ընկերութեան մը և 1888ին բացուեցաւ։ Այս գիծ Դեհրանէն Շահ-Ապտուլ-Ազիմ կ'երկարի։ Ուրիշ գիծեր ուսումնասիրուելու վրայ են։ 1891ին հեռագրական թելերու երկարութիւնն էր 6650 քիլոմէթր. երկիրը հաղորդակցութեան մէջ կը դնեն Պարսից ծոցին գլխաւոր կեդրոններուն հետ։

Դժբախտաբար, հաղորդակցութեանց ուղիներուն անբաւականութիւնը շատ մեծ է Պարսկաստանի մէջ։ Փոխադրութիւնները գրեթէ միշտ կը կատարուին էշով կամ ձիերու, ջորիներու և ուղտերու միջոցով։ Ասիկա է գլխաւոր պատճառը որ կ'արգիլէ օտար առեւտուրը մտնել երկրին մէջ։

Պարսկաստանն արտասահմանի հետ կապող ճամբաներն երկու մասի կը բաժնուին. անոնք որ Դեհրանէն կուգուցին դէպ ի Կասպից ծով և Սեւ ծով ու անոնք որ Պարսից ծոցը կը յանգին։ Բայց փոխադրութեանց համար լաւագոյն ճամբաներէն մէկն է այն ուղին որ Տաւրիզէն ու Էրզրումէն անցնելով Տրապիզոն կերթայ։

Բայց և այնպէս դէպ ի հարաւ բնական ուղին է Տիֆլիսը, որ մինչեւ Պարտատ նաւարկելի է։ Կասպից ծովու յանգող ուղիները բռնուած են ռուսերէն որք այդ կողմը կատարուած առեւտուրէն իրենք կօգտուին։ Երբեմն, փոխադրութիւնը մեծաւ մասամբ կը կատարուէր Ռուսիոյ ճամբով, որով եւրոպական ապրանքները կրնային առանց մեծ դժուարութեան հասնիլ Պարսից մայրաքաղաքը։ Այժմ, ռուսերը ջնջեցին Կովկասիոյ ճամբով փոխադրութիւնը և այսպէս, օտար ապրանաց ներածութիւնն արգիլուեցաւ Պարսկաստանի սահմանակից նահանգներուն մէջ։

Մասնաւորապէս Անգլիա ընդդիմացաւ այս արգելքին դէմ, և իրաւամբ։ Հիմակ Կարուն գետը բացուած է օտար նաւարկութեան առջեւ և ճամբայ մը շինուած է Մուհամմերահէն Դեհրան։ Ուստի Մուհամմերահի այս նաւահանգիստը կը սկսի ընդհանուր կեդրոնն ըլլալ արեւմտեան Եւրոպիոյ ներածման ու արտածման առեւտուրին դէպ ի Պարսկաստան։

Վերջին ժամանակներս Ասիոյ մէջ շինուած բազմաթիւ երկաթուղիներուն շնորհիւ ռուսական արտադրութիւնները մեծ սպառում ունէին հոն։ Բայց հիմակ մրցում մղելու ստիպուած են օտար առեւտուրին դէմ և նթէ քիչ մը ճարտարութիւն ի գործ դրուի, արեւմտեան Եւրոպիոյ արտադրութիւնները պիտի կրնան գնորդ գտնել ի Պարսկաստան։

Խնդիրը սա է թէ ձեռքով շինուած պարսկական ապրանքները պիտի կրնա՞ն օտար մրցման առջեւ նոյն խակ իրենց հրապարակին վրայ։ Փողոտուրքի կլիմային ու տեղական սովորութիւններուն պահանջած անհրաժեշտ նիւթերը գրեթէ միևնոյն վաճառումը պիտի ունենան։ Բայց նոյնը չպիտի ըլլայ աւելի նրբարուեստ ապրանքներու համար։ Բարձր դասակարգերը աւելի դիւրաւ պիտի վարժուին օտար երկրի մէջ պատրաստուած նիւթերու։ Ուրեմն Պարսկաստան ինքն ալ հրապարակներ փնտռելու է իր արտադրութեանց համար ուր արդէն լաւ ընդունելութիւն կը գտնեն Եւրոպիոյ մէջ։

Երկաթեայ նոր գիծերը, չահագործութեան գրուելուն պէս մեծ դեր պիտի խաղան Պարսկաստանի առեւտրական յարաբերութեանց մէջ արեւմտեան Եւրոպիոյ հետ։

Անգլիոյ նաւահանգիստէն ներմուծուած ապրանքները մեծ մասով ֆրանսական, գերմանական, աւստրիական կամ ռուսական են, մինչ Մուհամմերահի և Պուշիրի մէջ պելժական, անգլիական ու օսմանեան ապրանքներ կը ներմուծուին։

Պարսկական ճարտարագործութիւնը թէեւ իր նախկին փայլէն վիճակէն ինկած, դեռ կարտադրէ գորգեր, զէնքեր շալեր և մետաքսեղէն, բազմաթիւ կրպականներ կուղղուին դէպի Թուրքեստան, Աֆղանստան, Հնդկաստան և Չինաստան։ Բայց ասոր հետ չիկայ թէ Պարսկաստանի առեւտուրը մեծապէս պիտի զարգանայ։ Այն օրը որ հաղորդակցութիւնը աւելի արագ և աւելի դիւրին ըլլայ, ներածումներն և արտածումները պիտի կրնան մեծապէս զարգանալ։

ՍԵՐԳԻՈՍ ԹԱԳԱՒՈՐԸ
ՖԻԿԱՐՕՅԻ ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆ ՄԷՋ

Սերպիոյ Թագաւորը, Բարիզէ մեկնելէ առաջ, Ֆիկառօյի Տնօրէնութեան ու Խմբագրութեան կողմէ եղած մէկ հրաւէրն ընդունելով, ներկայ գտնուեր է ի պատիւ իրեն կազմակերպուած գեղարուեստական երեկոյթի մը։ Մարտ 11/23ին, կէս գիշերին, երիտասարդ վեհապետն ընկերակցութեամբ իր հօր Միլան Թագաւորին ու իր հետեւորդներով հասեր է Ֆիկառօյի ընդունելութեան դահլիճը, ուր տեղի պիտի ունենար երեկոյթը։ Ֆիկառօյի տնօրէն Պ. Ֆերտինան տը Ռոտէյ Ն. Վեհափառութեան ներկայացուցեր է խմբագրական ու վարչական մարմինները, ինչպէս նաեւ այն արուեստագէտները որոնց անունը կ'երեւար հանդէսին յայտագրին մէջ։

Ալէքսանդր Թագաւորը Բարիզ գտնուած միջոցին այցելած ըլլալով բոլոր մեծ թատրոններն՝ Հանրապետութեան նախագահին հրաւիրանօք որ անոր արամադրութեան ներքեւ դրուած էր իր օթեակը, փափաք յայտնած էր որ Ֆիկառօի կողմէ կազմակերպուած հանդէսին մասնակցին երգիծին ամենաններու անուանի երգիչներն ու երգչուհիները. և մասամբ այնպէս եղաւ։ Բաց ի Գոգլէն-Ֆրանսէզի, Վառիէթէի, և Պալէ-Ռոյալի ու քանի մը արուեստագէտներէն որոնք մենախօսութիւններ արտասանեցին ու սիրուն կատակերգութիւն մը ներկայացուցին, երկրորդին մեծագոյն հրապարակ պատճառեն էն Քաֆէ-Շանթաններու ազգիներ, ինչպէս Իվէդ Կիլպէռ, Էմիլիէն տ'Ալանսոն, Օթէրօ և ուրիշ ծանօթ երգչուհիներ։

Ներկայացումէն ետք, Ալէքսանդր և Միլան թագաւորներն հրաւիրուեր են ընթրիքի մը ուր Ալէքսանդր Թագաւորը բաժակաճառով մը իր շնորհակալութիւնը յայտներ է թերթին Տնօրէնութեան ու Խմբագրութեան և իր համակրանքը Ֆրանսայի։ Բազմաթիւ պաշտօնական անձեր, գրագէտներ, արուեստագէտներ, թղթակիցներ և օրագրողներ յատուկ հրաւէրով ներկայ էին այս հանդէսին։

Ֆիկառօ՛ առաջինը յօդուած մը նուիրած է այս երեկոյթին զոր կը նկարագրէ մանրամասնաբար և հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ Սերպիոյ երիտասարդ Թագաւորին՝ իր պատուաբեր այցելութեան ու սիրալիր բաժակաճառին համար։

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

Մինչեւ յարդ բաւական գրուեցաւ ու խօսուեցաւ չափահասներու համար, չարժեր որ քիչ մըն ալ գրենք ու խօսինք տղայոց համար, որպէսզի սերունդը կազմելու սահմանուած էակներ, զորս պէտք է զգուշութեամբ թէ՛ մտաւորապէս, թէ՛ բարոյապէս։

Ի՞նչ պիտի կազմէ սակայն անոնց միտքն ու սիրտը։ Այդ հոգը կը պատկանի նախ ծնողքին որ պէտ մը ամէն բնական գաստիարակն է. իսկ գլխաւորապէս ուսուցչին, որուն պատասխանատուութիւնը մեծ է մարդկային ընկերութեան առջեւ. վասնզի ինքն է որ պիտի կազմէ տղայոց մարդը։ Մնաց մէկ պարտականութիւն միայն ունինք, այն է անխոնջ պահել իրենց բարքով ու վարքով ինչ որ ուսուցիչը այնքան դժուարաւ սերմանած է տղուն մտքին ու սրտին մէջ. և միշտ գործով ու օրինակով բորբոքել գեղեցիկին ու բարւոյն կրակը՝ զոր նա վառած է անոր մատաղ սրտին մէջ։

Մարդուս կեանքին մէջ միայն մանկութեան առեն միտքն ու սիրտն արգասաւոր վիճակ մը կունենայ. եթէ այդ տարիքին ցանենք անոր սրտին մէջ բարւոյն սերմերը, ալ մի՛ մտածեր անոր չափահասութեան տարիքին վրայ, վասն զի այդ սերմերը ինքնին արդէն պիտի ընձիւղին, ծիլեր պիտի արձակեն, ստուերախաւոր ծաղիկները պիտի բացուին և պտուղներ պիտի տան։ Սակայն խնդիր է թէ ի՞նչպէս պատրաստելու ենք մեր տղաքը, խօսելո՞վ, խրատելո՞վ։ Ասոնք շատ քիչ արդիւնք կրնան առաջ բերել. եթէ ունինք միջոց մը որ կրնայ ամեն խրատներէ, քարոզներէ աւելի ազդեցիկ ըլլալ, և անջնջելի տպաւորութիւն մը գործել տղուն մտքին ու սրտին վրայ, ընթերցումն է։

Ընթերցումն անոր դատողութիւնը կը մշակէ ու կը զօրանայ, դիւրաւ կորզէ բարին ու չարը իրարմէ, և բնականաբար կը յարի բարւոյն, ընթերցումն անզգալապէս կը ճանչնայ իր պարտականութիւնները իբրեւ զաւակ, իբրեւ տղայ, իբրեւ աշակերտ. ընթերցումն կը հասկնայ աշխատութեան օգուտներն ու բարիքները, վերջապէս ընթերցումն կը զարգանայ միտքը, գաղափարները քիչ քիչ կը կազմուին, կը հասկցածը հասկնալու հետաքրքրութիւնը տակաւ առ տակաւ կ'աճի, կ'աճի մէջ, տարուած, անոր մտածումները երթալով կը ճշդուին, կորովուին ու կը լուսաւորուին և փափաք կ'զգայ զանոնք արտայայտելու. այսպէսով խօսիլ ու միանգամայն գրել կը սորվի։

Մեր տղաք ընդհանրապէս մեծ դժուարութիւն կը կրեն գրելու համար, վասն զի չեն կարդար։ Փոխանակ ժամանակէն առաջ քերականութեան կանոններով խրճողելու անոնց միտքը, ընթերցման ճաշակը տանք նախ, և վասահ ըլլանք որ ապագային լաւ գրողներ պիտի ունենանք։

Քերականութիւնը կրնայ ուղիղ գրել սորվեցնել, բայց անկարող է տալ գրութեան մը պարզ և յստակ բացատրութիւններ, ճկուն ու նկարուն ոճ։

Արդ, ի՞նչ գիրքեր տալու ենք տղայոց ձեռքը, ահա՛ գլխաւոր կէտը, ընտրութիւնը դժուար ու փափուկ է և դարձեալ մեծ պատասխանատուութիւն կը ծանրանայ ծնողաց վրայ, վասնզի եթէ մանկութեան հասակին մէջ տղուն մաքուր ու պարզ սիրտը պատրաստ է բարին ընդունելու, նոյն դիւրութեամբ ալ կարող է ընդունիլ չարը, և սխալ ընտրութիւն մը փափաքելի արդիւնքը ձեռք բերելու տեղ կրնայ ապականել ու թունաւորել անոր ջինջ երեւակայութիւնը, և բարոյապէս սպաննել զայն։

Դժբաղդաբար մեր գրականութեան մէջ չունինք յատկապէս տղայոց համար պատրաստուած վէպեր, որոնք զբօսեցուցիչ ու հրահանգիչ ըլլան միանգամայն. ոչ շատ լուրջ, որովհետեւ այդ մատաղ տարիքին մէջ լրջութիւնը կրնայ տղուն ձանձրոյթ պատճառել, և որք գրուած ըլլան պարզ ու սաչուն ոճով, որպէսզի ո՛չ միայն բարոյականին, այլ գրականէն ալ օգտուին անոնք։

Սակայն ունինք կարգ գրքեր որոնք մեր տղոց համար կրնան սքանչելի վէպեր նանչնալ։ Քիչեր կը մտածեն մեր տղաքը, որ ամենէն աւելի պէտք ունին մտածման և ուղղութեան։ Սէքքիսփիր չափահասներու համար կը գրէ իր Իոքնօթութեան գառնը, մեր գրագէտները չափահասներու համար կը գրեն կեանքի պատկերներ, իսկ մեր տղաքը «Մայրենի Լեզու»ն, Մամուրեանի «Ընթերցարանը», «Փունջ»ը, բաւ համարուած են անոնց ընթերցանութեան պէտքը լրացնելու համար։ Իրօ՛ք, տղան ընթերցման փափաքեցնելու համար այս գիրքերը լաւ են, բայց երբ արդէն նա բաւական ազէկ կը կարդայ և բաները հասկնալու սկսած է, ի՞նչ ընելու ենք։ Ասոնց ատեն կերեւան այդ նպատակին յարմար վէպեր, օրինակի համար Էքթօր Մալոյի Ընտանեկը—ըկը, բայց այնչափ հազուագիւտ են այդ կարգի հրատարակութիւնները, որ եղած պէտքին չեն բաւեր։

Եւրոպացիք շատ կը մտածեն տղայոց վրայ և անոնց համար կը պատրաստեն այսպիսի վէպեր՝ յորս բարոյականն ու հրահանգիչը այնքան սխորժելի կերպիւ խառնուած են հետաքրքրականին։ Եւրոպայի տղաք իրենց մատաղ տարիքէն ունին ընթերցանութեան ճաշակ, վասն զի այսպիսի սիրուն վէպերը, ընթերցումը սիրելի և հաճոյալի կը դարձնեն էն չափահասներուն անգամ։

Շատ մեծ բարիք մը պիտի ըլլայ մեր տղայոց համար, եթէ յօրինուին այսպիսի վէպեր որ անոնց մտաւոր ու բարոյական զարգացման նպաստեն։

ՄԱՐԻ Գ. ՊԷՅԼԷՐԵԱՆ

ՏԻԿԻՆ ՔԱՌՆՕ, ֆրանսական Հանրապետութեան հանգուցեալ նախագահին այրին, իր բնակարանին մէջ սրահ մը կազմուեր է որուն զարդարանքները ազնիւ ու սրբութեան հանգամանք մը ունին։ Քառնոյի յուղարկաւորութեան առթիւ անոր դագաղին նուիրուած անհամար պսակներուն վրայէն անջատել տուեր է այն բոլոր ժապաւէնները որոնք արձանագրութիւն մը կը կրեն. հաւաքեր է նաեւ այն բոլոր պսակները որոնք արուեստական արժէք մը ունին կամ պատմական յիշատակ մը կրնան ըլլալ, մանաւանդ Ափրիկէն ծովակալին կողմէ յանուն Ռուսիոյ ծովային պաշտօնէութեան նուիրուած պսակը։ Բոլոր այս առարկաները, բոլոր այս զարդարանքները կը ծածկեն դժբախտ այրիին այդ սրահը, որ իր ամուսնոյն յիշատակին նուիրուած մատուռ մը ձեւն ունի և ուր մտերիմներ միայն կ'ընդունուին։

ԲԱՐԻԶԻ երեսփոխան Պ. Բասթալ Կրուսէ բոլորովին նոր ու հոյակապ ծրագիր մը ներկայացուցեր է 1900ի տիեզերական Արուեստահանդէսի ընդհանուր տնօրէն Պ. Բիքառի։ Կառաջարկէ գետնափոր միջնաքաղաք մը բանալ դէպի երկրիս կեդրոնական ջերմութիւնը։ 200 մէթր լայնութեամբ ուղղահայեաց հորեր պիտի փորուին, 1200էն մինչեւ 1500 մէթր խորութեամբ,—վասնզի, անկէց վար, գետնականներու խօսքին նայելով՝ բարեխառնութեան ջերմաստիճանն անտանելի է,— և հորիզոնաձեւ գետնուղիներ պիտի միացունեն զայնս։ Իւրաքանչիւր հոր երկու վերելակ պիտի ունենայ և իւրաքանչիւր գետնուղի իրեն յատուկ շահեկանութիւններ, բեւեռային գիշերանկարներէն սկսեալ մինչեւ արեւադարձային երկիրներու արտադրութիւններ։

Այս հսկայական առաջարկութեան տէրը՝ նախագուշակելով իր դէմ ելլալիք առարկութիւնները, այժմէն կը պատասխանէ անոնց իր ծրագրին մէջ։

Կերպով մը, Էֆէլեան աշտարակին հակադարձը պիտի ըլլայ այս գետնափոր բաղաքը, եթէ երբեք անոր բացումն իրագործել հնար ըլլայ։

ԱՏԷԼԻՆԱ ՓԱԹԻ որ ժամանակէ մը հետէ նուագահանդէսներու մէջ միայն կերգէր, մօտերս պիտի երգէ ի Լոնտոն, Քօվընթ-Կարտըն թատրոնին մէջ որուն տնօրէնին հետ պայմանագիր կնքած է վեց ներկայացման համար։ Մեծանուն երգչուհին իւրաքանչիւր ներկայացման համար պիտի ստանայ 10,000 ֆրանք։

Պ. ՊՈԼ ՍԹԷՖԱՆՈՎԻՉ Բարիզ հասեր է, ապսպրելու համար շինութիւնն յունական եկեղեցւոյն զոր իր հանգուցեալ եղբայրը սկսած էր կառուցանել տալ։ Հոյակապ ու ընդարձակ շինուածք մըն է այդ եկեղեցին որուն օծման համար Աթէնքէն կամ Կ. Պոլսէն յոյն եպիսկոպոս մը պիտի հրաւիրուի ի Բարիզ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (71)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ
ԸՆՏԱՆԵՕՔ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ
ՀԱՏՈՐ Բ.

—Շատ զօրաւոր մարդ մըն էք դուք...

—Մահուան դէմ զօրութիւն չըլլար, զաւակս...

—Ըհ այո, պէտք է գիտնաք աւելի ճշմարտութիւնը, նոյեմբեր եօթնին... Պ. Էտմոն... մեռեր է ի Պուստվաչա արենային համախոնուելէ մը։

—Անկարելի՛ է։

—Աւա՜ղ, պարոն, ես ալ անկարելի է ըսի այս թուղթերը ընդունած ատենս, թէեւ անոնց թարգմանութիւնը վաւերացուած ըլլար ֆրանսական հիւպատոսէն. բայց Էտմոն Վիւլֆրան Բէնտավուէնի մահուան սա վկայագիրը, ծնեալ ի Մարօքուր (Սոմ), երեսունըչորս տարեկան, վաւերական հանգամանք մը չէ՞ տար այս ճիշդ տեղեկութիւններուն։ Սակայն, դարձեալ տարակուսելով, երէկ երբ այս թուղթերն ստացայ, հեռագրեցի մեր Սերայեվօի հիւպատոսին. աւասիկ իր պատասխանը. «վաւերական պաշտօնաթուղթք, մահն ստոյգ։»

Բայց Պ. Վիւլֆրան չլսելու երեւոյթ ունէր. իր թիկնաթոռին մէջ կքած, ինքզինք վրայ քայքայուած, գլուխն ընդառաջ կուրծքին վրայ, կեանքի նշան չէր տար բնաւ, և Բէրրին, խեղայեղ, ցնորած, շնչահեղձ, կը մտածէր թէ արդեօք մեռա՞ծ է։

Տերունին վեր առաւ արցունքներով ողողուն դէմքը, որք դուրս կը ժայթքէին իր անակնարկ աչքերէն, և ձեռքը երկնցնելով՝ սեղմեց ելեքտրական զանգակներուն կոճակը որք կը հաղորդակցէին Թալուէլի, Թէօտորի և Քազիմիրի գրասենեակներուն հետ։

Այս կոչը այնքան ուժգին էր որ անոնք անմիջապէս վազեցին եկան։

—Հո՞ս էք, ըսաւ, Թալուէլ, Թէօտոր, Քազիմիր։

Երեքը միասին պատասխանեցին։

—Զաւկիս մահն իմացայ։ Ստոյգ է։ Թալուէլ, աշխատութիւններն անմիջապէս դադրեցուցէք ամեն կողմ. հեռագրեցէք որ վաղը չէ միւս օր պիտի վերսկսին, և թէ վաղը պաշտօն մը պիտի կատարուի Մարօքուրի, Սէն-Բիբուաի, Հէրշէօի, Պաքուրի և Ֆլէքսէլի եկեղեցիներուն մէջ։

—Բեւի՛ս, զաւկին երկու երիտասարդները միաբերան։

Բայց ծերունին կեցուց զանոնք.

—Մինակ մնալու պէտք ունիմ. թողէք զիս։

Ամեն մարդ դուրս ելաւ. միայն Բէրրին մնաց։

—Ռօզա՛, հո՞ս ես, հարցուց Պ. Վիւլֆրան։

Աղջիկը հեծեծանքով մը պատասխանեց։

—Դրեակ դառնանք։

Ինչպէս միշտ, ծերունին ձեռքը դրած էր Բէրրինի ուսին վրայ, և ահա այսպէս դուրս ելան անոնք՝ գործարաններէն հեռացող բանուորներուն առաջին կոհակին մէջտեղ. այսպէս անցան գեղէն ուր արդէն լուրը դանէ դուռ կը փռէր, և ամեն մարդ՝ տեսնելով անոնց անցնիլը՝ կը հարցունէր ինքնին թէ ծերունին պիտի ապրէր այդ վիշտին վրայ. արդէն կորացած էր, ինք որ սովորաբար այնքան հաստատ կը քալէր, ընդ առաջ ինկած ծառի մը պէս զոր փոթորիկը ջախջախած է կոճղին մէջտեղէն։

Բայց Բէրրին շատ աւելի անձկութեամբ կ'ընէր այս հարցումը, վասնզի իր ուսին վրայ անոր ձեռքէն տուած ցնցումներէն կը զգար թէ ծերունին, առանց խօսք մը իսկ արտասանելու, ո՛րչափ խորապէս զգածուած էր։

Երբ իր խուցը տարաւ զանիկա, Պ. Վիւլֆրան ճամբեց Բէրրինը.

—Ցայտնէ թէ ինչու կուզեմ առանձին մնալ, ըսաւ, որպէս զի ոչ ոք գայ, ոչ ոք հետս խօսի։

Երբ Բէրրին դուրս պիտի ելլար։

—Եւ չէի ուզեր քեզի հաւատալ։

—Եթէ թոյլ տայիք ինծի...

—Թողէք զիս, ըսաւ ծերունին խիստ ձայնով։

Լէ.

Բոլոր գիշերը դղեակը չարժումով ու աղմուկով լեցուեցաւ, վասն զի յաջորդաբար հասան. Փարիզէն՝ Պ. և տիկին Սթանիսլաս Բէնտավուէն, Թէօտորէն խմանալով. Պուլոնէն՝ Պ. և տիկին Պրըթօնէօ, Քազիմիրէն խմանալով. վերջապէս Տինքերքէն և Ռուանէն՝ տիկին Պրըթօնէօի երկու աղջիկները իրենց ամուսիններուն ու զաւակներուն հետ։ Ոչ ոք բացակայ պիտի գտնուէր սուգի Էտմոնի հօրեղբայրական պաշտօնէն։ Մնաց որ հարկ չէ՞ր հոն գտնուիլ դիրք բռնելու և հսկելու համար։ Հիմակ որ տեղը պարապ էր, և ընդմիշտ պարապ, ո՞վ պիտի բռնէր զայն։ Ճարպիկ հնարագիտութեանց ժամն էր ուր ամեն ոք աշխատելու էր ամբողջ կորովով, ամբողջ խելացութեամբն ու հնարամտութեամբը։ Ի՞նչ աղէտ եթէ այդ գործարանը որ երկրին ուժերէն մէկն էր, իյնար Թէօտորին պէս անկարողի մը ձեռքը։ Ի՞նչ դժբախտութիւն եթէ Քազիմիրին պէս սահմանափակ միտք մը անոր տնօրէնութիւնն առնէր։ Եւ երկու ընտանիքներէն ոչ մէկը միւսէն կանգունէր ընդունիլ թէ ընկերակցութիւն մը հնարաւոր էր, թէ բաժանում մը կրնար կատարուիլ երկու երիտասարդներուն միջեւ. ամենն ալ իրեն համար կուզուէր. միւսը բան մը չպիտի ունենար. արդէն այդ միւսը ի՞նչ իրաւունքներ ունէր։

Բէրրին կը սպասէր որ տիկին Պրըթօնէօ իրեն այցելէ առտուն, ինչպէս նաեւ տիկին Բէնտավուէն. բայց ոչ մին ոչ միւսն եկաւ. ինչ որ հասկցուց իրեն թէ անոնք գէթ առ այժմ իրեն պէտք չունենալ կը կարծէին։ Արդարեւ ինք ի՞նչ էր այդ տան մէջ։ Հիմակ Պ. Վիւլֆրանին եղբայրը, քոյրը, եղբօր ու քրոջ զաւկները, քեռաղջիկները, իր ժառանգորդները վերջապէս կը տիրապետէին հոն։

Կը սպասէր նաեւ որ Պ. Վիւլֆրան կանչէ զինքը, եկեղեցի առաջնորդելու համար, ինչպէս կ'ընէր ամեն կիրակի, յորմէ հետէ Կըյեօմին տեղն անցած էր. բայց չկանչուեցաւ, և երբ զանգակները, որք առջի օրուընէ ի վեր քառորդ ժամը անգամ մը կը հնչէին տխրալուր, պատարագը ծանուցին, Բէրրին տեսաւ անոր կառք նստիլը եղբօրը բազկին կրթնած, իր քրոջ ու հարսին հետ, մինչ ընտանիքին անդամները միւս կառքերը կը նստէին։

Այն ատեն, ժամանակ չունենալով կորսնցնելու, փոքր աղջիկը որ հետիոտն պիտի երթար դղեակէն եկեղեցի, անմիջապէս ճամբայ ելաւ։

Կը հեռանար տունէ մը որուն վրայ Մահը տարածած էր իր պատանքը. գեղին փողոցներէն անցնելով հաչչտապ՝ զարմացաւ տեսնելով որ անոնք տօնի երեւոյթ առեր էին, այսինքն թէ գինետուները լեցուն էին գործաւորներով որք կ'արբենային խլացուցիչ ժխորով չատախօսելով, մինչ տուներուն երկայնքը, սեմերուն կամ սեմերու վրայ նստած, կիները կը խօսակցէին և տղաքները կը խաղային բակերուն մէջ։ Ուրեմն ոչ ոք ներկայ չէ՞ պիտի գտնուէր պաշտամունքին։

Եկեղեցի մտնելով ուր կը վախնար թէ չպիտի կրնար մտնել, կիսովին պարապ գտաւ զայն. դասին մէջ շարուած էր ընտանիքը. հոս հոն կ'երեւային գիւղին իշխանութիւնները, հայթայթիչները, գործարաններուն բարձր պաշտօնեաները, բայց քիչ, շատ քիչ էին բանուորները, երիկ մարդ, կին, տղայ, որք այդ օրը արուն հետեւանքները կրնային շատ ծանր ըլլալ իրենց համար, մտք բրած էին գալ իրենց աղօթքները միացունել իրենց վարպետին աղօթքներուն։

Կիրակի օրերն իր տեղը Պ. Վիւլֆրանի քովն էր, բայց որովհետեւ հիմակ չէր կրնար գրաւել զայն, աթոռի մը վրայ նստաւ Ռօզալիին քով որ կ'ընկերանար իր պապիկը մեծ մօրը։

—Աւա՜ղ, իմ խեղճ փոքրիկ Էտմոնս, մրմռաց պառաւ աղջիկը որ կուլար, ի՜նչ դժբախտութիւն։ Ի՞նչ կ'ըսէ Պ. Վիւլֆրան։

Բայց արարողութիւնը սկսելով Բէրրին չկրցաւ պատասխանել, և ոչ Ռօզալի, ոչ Ֆրանսուազ, ա՛լ խօսք չուղղեցին իրեն, տեսնելով որ անիկա շատ այլայլած էր։

Եկեղեցիէն ելլելուն, օրիորդ Պէլօմ կեցունելով զայն, ուզեց Ֆրանսուազին պէս հարցափորձել Բէրրինը Պ. Վիւլֆրանի մասին. բայց անիկա պատասխանեց թէ առջի օրուընէ ի վեր չէ տեսած զայն։

—Ուրկէ՞ն ես կը դառնար, հարցուց վարժուհին։

—Բայց այո։

—Ուրեմն մէկտեղ կ'երթանք մինչեւ դպրոց։

Բէրրին կուզէր առանձին ըլլալ, բայց չէր կրնար մերժել, և ստիպուեցաւ հետեւիլ վարժուհիին խօսակցութեանը։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 21/2 ԱՊՐԻԼ 1895

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ.— Ինչպէս երեւցաւ հեռագիրներէն, Ռայխսթակի մեծամասնութիւնը, կաթոլիկներէ, արմատականներէ և այլ մանր մանր հատուածներէ բաղկացած, Պիսմարքեան ցոյցին մասնակցիլը մերժելէն ետքը, ցաւ ի սիրտ հրաժարող ատենապետին և փոխ-ատենապետներուն տեղ բոլորովին իր մէջէն մարդիկ ընտրեց, ատենապետ առնլով կաթոլիկներէն, առաջին փոխ-ատենապետ արմատականներուն և Բ. փոխ-ատենապետը դարձեալ կաթոլիկներուն մէջէն։ Պահպանողականք և ազգային-ազատականք, որք կառավարական գլխաւոր կուսակցութիւններն են, ձեռնպահ մնացին՝ սպիտակ քուէ միայն ձգելով տուփին մէջ։ Մինչ Ռայխսթակի մեծամասնութիւնն այս ցոյցը կ'ընէր վարչութեան դէմ, Երկրագործականք պարագայէն օգուտ քաղեցին՝ արմտեաց վաճառականութիւնը պետական մենաշնորհի վերածելու համար Քանից կոմսի առաջարկն ի նկատ առնլով և նախաքննիչ յանձնաժողովոյն յանձնելով։ Բայց կարծես թէ ազգային ցոյցին առջեւ Ռայխսթակը մինակ մնացած է։ Բազմաթիւ քաղաքներ պատուոյ քաղաքացիութիւն տուին նախկին վարչապետին, և պաշտօնական հեռագիր կը ծանուցանէ թէ երէկ բովանդակ Գերմանիոյ համար ազգային տօնի օր մ'եղած է։ Կայսրը բաւական ճարտարմտութիւն ցոյց տուաւ՝ վարձատրութեան նոր միջոց մը գտնելու համար. զի Պիսմարք Պրուսիոյ և Գերմանիոյ ամէն պատուանշաններն ալ ունէր, ամէն կերպ նուէրներ լեցուն եղած էին կայսրներուն և երախտագէտ հայրենեաց կողմէ։ Պիսմարքի ունեցած 51 պատուանշանք և շքադրամք 120,000 մարքէ աւելի նիւթական արժէք մը կը ներկայացնեն, քանի որ անոնց մէջ կան 14 աստեղանշաններ և մեծ խաչեր ականակուռ, որք իր ժառանգորդներուն կ'անցնին։ Երբ իշխանը մեռնի, իր բոլոր պատուանշանք (ի բաց առեալ քանի մը հատը, Սեւ Արծուի պատուանշանն, Ռոկեգեղման պատուանշանն, ևն.) իր ընտանեաց սեփականութիւնը կ'ըլլան։ Վիլհէլմ Բ., թէպէտ նոր պատուանշան մը չունէր ընծայ բերելու, բայց ձիաւորաց յատուկ այնպիսի սուր մը նուիրեց, որոյ թանկագին մետաղէն աւելի, վրան բանուած խորհրդանշանք իմաստալից են իշխանին համար։ Անոր վրայ ներկայացուած են Ալզասի և Լոռէնի զինանշանք՝ Գերմանիոյ կայսերական արծուին պաշտպանութեան ներքեւ, երախակալին վրայ կայսեր մանրանկարը կայ փղոսկրով, և սուրին մէկ կողմին վրայ փորագրուած է Պիսմարքի համբաւաւոր յայտարարութիւնը Ռայխսթակի մէջ «Մեք Գերմանք Աստուծմէ միայն կը վախնանք»։ Միւս կողմին վրայ փորագրուած է «Առ Պիսմարք Իշխան, Լաւենպուրկի դուքս, իր 80րդ տարեդարձին համար»։ Պիսմարք ոչ նուազ շնորհակալ եղաւ ընդունելով թանկագին կնիքը Վիլհէլմ Ա. կայսեր, որով այնքան կարեւոր պաշտօնագրեր կնքուած էին, որք նախագծած են Պիսմարքի կատարած մեծամեծ գործերը։

Գերմանական քաղաքներէն ոմանք Պիսմարքեան մասնաւոր յիշատակարաններ կը կանգնեն։ Պոխում ճարտարագործ քաղաքն, ի մէջ այլոց, 30,000 մարք յատկացուց Պիսմարքի արձանը կանգնելու համար։ Օտար մամուլն, առաւել մեծամասնութեամբ, այն կարծիքը կը յայտնէ թէ Ռայխսթակը, մերժելով մասնակցիլ Պիսմարքեան ցոյցին, ինքզինք պղտիկցուցած է. զի շատ մը խնդիրներու վրայ տարակարծիք գտնուելով հանդերձ Երկաթեայ Նախարարապետին, անկարելի էր չխոստովանիլ անոր՝ յօգուտ Գերմանիոյ կատարած իր մեծ գործերուն համար, այնպիսի տարիքի մը մէջ ուր մահկանացուներէն քիչեր կը հասնին, և որոյ հանդէպ իր հակառակորդաց ամէն կուսակցական կիրքերը մարած պէտք էր ըլլային։

ՖՐԱՆՍԱ.—Պ. Ֆելիքս Ֆօռ Լիօնի մօտ Սաթոնէի բանակետղն երթալով, այցելեց այն զօրաց որք Մատակասքար կ'երթան։ Ըսաւ թէ «Ֆրանսա վստահաբար և հպարտութեամբ պիտի դիտէ զձեզ՝ այն պատերազմին մէջ որուն կը ձեռնարկէք, պաշտպանելու համար ձեր հայրենակիցներն և յարգել տալու համար երկրին շահերն և իրաւունքները։ Չպիտի մոռնաք թէ այս դրօշ իր ծալքերուն մէջ կը կրէ՝ զինու զօրութենէն զատ՝ Ֆրանսայի ոգին, և դուք զձեզ արժանի պիտի հանդիսացնէք քաղա- [illegible]

ամէն զոհողութիւն կ'ընէ բանակին համար։ Բանակն ալ յարգ հատուցանէ երկրին անձնուիրութեան։ Բանակը պիտի յարատեւէ աշխատութեան ճամբուն մէջ. պիտի պահպանէ քաջարութեան և կարգապահութեան գեղեցիկ աւանդութիւնները, և ձեռք պիտի բերէ այն ոյժը որ կարեւոր է խաղաղութիւնը պահպանելու համար՝ ծառայելով հայրենի երկրին մեծութեան։»

ԱՆԳԼԻԱ.—Միութենական Ազատականք համակերպած ըլլալով պահպանողական ընտրելոյն քուէ տալու որ Երեսփ. ժողովոյ ատենապետ ըլլայ, Պահպանողականներն ալ համակերպեցան որ հրաժարեալ ատենապետին տեղ երեսփոխան ընտրուի անոր որդին, որ միութենական-ազատական է, մինչ պահպանողականք ի Ուարուիք և Լիմինկդըն պատրաստուած էին պահպանողական մ'ընտրել տալու։ Հականախարարական լրագիրք շատ գոհ են որ այս առթիւ նոր ոյժ մ'առաւ միութենականաց և պահպանողականաց իննամեայ դաշնակցութիւնը։

ՔՈՐԷԱՅԻ թագաւորն և կառավարութիւնը չընդունեցին Ճաբոնի առաջարկած փոխառութիւնն՝ հինգ տարիէն վճարելի։ Ճաբոն ոչ սակաւ դժուարութեան կը բախի՝ զՔորէա կարգի բերելու համար ըստ ճաբոնական գաղափարաց։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ.—Նախընթաց շաբթուան դրամական մեծ դէպքն էր ի Փարիզ «Ազգային Երկմետաղեան Դաշնակցութեան» կազմութիւնն, որոյ պաշտօնը պիտի ըլլայ ոյժ տալ Արծաթին, և չափաւորել Ոսկւոյ տիրապետութիւնն իբրեւ միակ դրամ։ Դաշնակցութիւնը կազմուեցաւ երկու հատ երկրագործական և մէկ առեւտրական ընկերութեանց նախաձեռնութեամբ։ Նախագահն է նախկին վարչապետ Պ. Լուպէ, և փոխ-նախագահներու մէջ կ'երեւին սեղանաւորական աշխարհի ջոջերն, օրինակի համար Պանք տը Ֆրանսի տնօրէն Պ. Մանեէն, իր նախորդներէն Պ. Տընորմանտ, որ այժմ նախագահ է Քոնդուառ Նասիօնալ տ'Էսքոմդի, նաեւ Պ. Սէրնուշի, Պ. Մէլին, պետ մաքսապաշտ կուսակցութեան, Ծերակոյտի փոխ-ատենապետ Պ. Պէււմժէ, և Էտմոն Թէրի, տնօրէն Էքոնոմիսթ Էւրոբէէնի։ Տնօրէն խորհուրդը բաղկացած է 56 անդամէ, որոց մէջ են Սուէզի ընկերութեան նախագահ Պ. Կիշառ, երեսփոխանականք Մեզիէռ, Տրվէլ, Ժօնառ, և այլ շատ մը անձինք որք երկրագործներուն շահերը կը պաշտպանեն։ Առաջին գումարումը տեղի ունեցաւ Քոնթինանթալ պանդոկին մէջ։ Արծաթապաշտպան գաղափարներ պիտի ծաւալէ, յարաբերութեան մտնելով նմանօրինակ դաշնակցութեանց հետ որք կը գործեն ուրիշ երկիրներու մէջ։ Հիմնակումնէ 3,000 բաժանորդ ունի, և ամսաթերթ մը պիտի հրատարակէ։

ՌՈՒՍԻԱ.—Բէյբէլ Լօյդ կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նոր նախարարը խաղաղասէր գործ մը կատարած է իր պաշտօնին գլուխն անցնելուն պէս։ Օրթոտոքս երկիրներու մէջ (Յունաստան, Ռումանիա, Սերպիա) պաշտօնավարող ռուս դեսպաններուն և գործակալներուն շրջաբերական մը ղրկելով, յանձնարարեց որ իրենց բնակած երկիրներուն մէջ ներքին գործերուն ամենեւին չխառնուին։ Կ'ըսէ թէ Ռուսիոյ ներկայացուցիչներուն պարտքն է նայիլ որ հանդարտութիւնը չվրդովի։

Ի ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ, Անգլիացւոց իշխանութեան ներքեւ գտնուող այն չինական կղզւոյն մէկ ծայրը, դարձեալ ժանտախտ ծագեցաւ։ Քաղաքաբնակ Անգլիացիք շատ հոգ կ'ընեն որ եւրոպական թաղը չվարակի։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԶԻՆԱԴԱԴԱՐ ՉԻՆԱՑ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ

ՀԻՐՈՇԻՄԱ, 30 Մարտ.— Վեհ. Միքատօն, Լի-Հունկ Չանկի դէմ գործուած ոճրին համար զայրանալով, իբրեւ քաղաքական զոհողում մը՝ հրամայեց Ճաբոնցի բանագնացներուն յայտարարել չինացի պատուիրակին թէ Ճաբոն կը հաւանի երեք շաբթուան զինադադարի մը։ (Մինչեւ ցարդ Ճաբոն չէր ընդուներ ո՛չ իսկ զինադադար, մինչեւ որ հաշտութեան հիմնական կէտերն որոշուէին։)

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ.—Զինադադարը կը վերաբերի միայն Չինու ցամաքին։ Ֆորմոզայի դէմ թշնամական գործողութիւնք կը շարունակուին Ճաբոնցիներուն կողմէ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Թէպէտ Ռայխսթակի մեծամասնութիւնը չմասնակցեցաւ Պիսմարք իշխանին ի պատիւ եղած ցոյցին, բայց կայս- [illegible]

[illegible]

վարկ մ'եւս խնդրեց Խորհրդարանէն։

ՀՌՈՄ.—Պապն ի սկզբան մտադիր էր խնդակցական հեռագիր մը ղրկել Պիսմարք իշխանին։ Բայց տեսնելով որ Ռայխսթակի կաթոլիկ կուսակցութիւնն, Պիսմարքի հակառակ նկատելով հակապապական փաղեմի օրինաց, չուզեր մասնակցիլ ցոյցին, Պապը պիտի չատանայ Պրեսլաւի արքեպիսկոպոսին յանձնելով որ իր անունով շնորհաւորէ զՊիսմարք։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական ժողովն իր այսօրուան նիստէն յետոյ իր նիստերը պիտի դադրեցնէ Զատկական տօներուն առթիւ և Նոր Կիրակիէն յետոյ պիտի գումարի։

Տիկին Զապէլ Խանճեանի (Սէպիլ) բոլոր ծանօթները, և մասնաւորապէս իր գրական տաղանդին համակրողները խորին ցաւով պիտի իմանան թէ իր մայրը կորսնցնելու դժբաղդութիւնն ունեցած է։ Այս տխուր առթիւ, Արեւելք խմբագրութիւնն ևս իր ցաւակցական զգացումները կը փութայ յայտնել առ տիկին Խանճեան՝ իր այս դառն սուգին համար։

Պէշիկթաշէն հայ օրիորդ մը երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս ի Բարիզ, ուսկից Զուիցերիա պիտի երթայ բարձրագոյն կրթութիւն ստանալու։

Մայր Եկեղեցւոյ Լուսաւորչեան վարժարանի աշակերտուհեաց ձեռագործներու վիճակահանութիւնը, որ պիտի կատարուէր նախընթաց օր, տոմսակներուն ամբողջովին վաճառուած չըլլալուն պատճառաւ յետաձգուած է յետ Ս. Զատկի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ի նպաստ հաստատութեանս Ազն. Երուանդ էֆ. Սղաթօն բարեհաճած է նուիրել մէկ օսմ. ոսկի՝ փոխան ծաղկեփունջի հանգուցեալ Գէորգ էֆ. Փէշտիմալճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ։

(Կնք.)

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ Ա. ՔԱՀԱՆԱՅԻ

Ցաւօք կը ծանուցանենք թէ Սամաթիոյ աւագերէց Արժ. Տ. Արիստակէս Մանուկեան այս առաւօտ վախճանեցաւ ութսուն տարեկան հասակին մէջ։ Օծման ու թաղման հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, տեղւոյն Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ։

Խանճեան, Տօնէլեան, Ռնճեան, Հանէսեան, Ալեքսանեան, Բալոեան, Զօփուրեան ընտանիքները խորին ցաւով կը ծանուցանեն թէ

ՏԻԿԻՆ ԶԵՐՄԱՆԷԹ Յ. ԽԱՆՃԵԱՆ

իր մահկանացուն կնքեց երէկ առաւօտ։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր, երեքշաբթի, ժամը 9ին (Ը. Թ.) Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցին, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի իր ընտանիքին գամբարանը Սկիւտարի Պաղլար Պաշի։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Վանայ Ատիլճէվազ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Շատախի գայմագամ Բէքիր պէյ, որուն յաջորդեց Ատիլճէվազ գաւառակին գայմագամ Սէյիտ էֆէնտի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ նախկին Մեծ-Եպարքոս Սայիտ փաշայի կնոջ և կայս. պալատան առաջին քարտուղարին կնոջ։

Գեղարուեստից շքադրամ՝ Բարձր. Շէյխ-իւլ-իսլամ էֆէնտիին աղջկան Ալիյէ հանըմի։

[illegible]

...երթալ օդափոխութեան համար։ Նուպար փաշա առ այդ արտօնութիւն ...ած է Բարձր. Դռնէն։

ԻԶՄԻՐ-ԳԱՍԱԲԱՅԻ երկաթուղւոյ ընկերութեան վարչական ժողովը կազմուած է հետեւեալ կերպով. Օսմ. Պանքայի Բարիզի ճիւղին վարչական ժողովոյ անդամներէն Պ. Թէօտոր Պէռժէ, նախագահ, օսմ. Պանքայի տնօրէն Պ. Լա Ֆիւանդ, փոխ-նախագահ, և կայս. մաքսատան տնօրէն Համտի պէյ, Պետական խորհրդոյ անդամներէն Գուլոյմճեան Պետրոս էֆէնտի, Օսմ. Պանքայի արեւելեան լեզուաց քարտուղար Ալէքսանդր Բանճիրի էֆէնտի, Պ. Նակէլմաքէրս, Պ. Էնրօժ, Սէլանիկ-Տէտէ Աղաճ երկաթուղւոյ վարչական ժողովոյ անդամներէն Պ. Բամբէր, Օսմ. Պանքայի Լոնտոնի ճիւղին վարչական ժողովոյ անդամներէն Պ. Լավրէնս, Պ. Լանտէր ու Պ. Ալաթինի, անդամ և Պ. Օպուանօ քարտուղար։

ՖԷՆԷՐԻ Պատրիարքարանի խառն ժողովոյ անդամներէն Քօսթաքի Վահանի էֆէնտի, նախագահ վերաքննիչ ատենի առեւտրական ճիւղին, ինչպէս ծանուցեալ, հրաժարած է խառն ժողովոյ անդամակցութենէն։ Արդ, Նէօլոկը ծանուցանէ թէ նոյն ժողովոյ անդամներէն Սմէթմաքի Խրիսափ պէյ, Ժօն Հաճօբուլօ էֆէնտի, սեղանաւոր Զիսի էֆէնտի, վաճառական Քօսթաքի Անդրիատի էֆէնտի և ուսուցիչ Անտրէա Սբաթարի էֆէնտի ալ հրաժարած են։

—Յունաց Պատրիարքական փոխանորդը, Պատրիարքարանի թղթակցութեանց քարտուղար Թանթալիտի էֆէնտիի հետ, անցեալ շաբաթ օրը ֆրանսական դեսպանատունը գնաց և Ամեն. Տ. Անթիմոս Պատրիարքին կողմէ դեսպան Պ. Քամպօնի ողջութիւնը հարցուց։

Դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Ռուէ կիրակի օրը Ֆէնէր գնաց և այդ առթիւ Պ. Քամպօնի կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց Ամեն. Տ. Անթիմոսի։

ՅՈՅՆ ՔԱՀԱՆԱՅ ՄԸ, որ չուզեր իր անունը յայտնել, ստանձնած է Ֆէնէրի Պատրիարքարանը վերաշինել իր անձնական ծախքով։

Ուրիշ մ'ալ առաջարկած է ամբողջովին հաստատել Պատրիարքարանի պալատը։

—Իզմիրի լրագիրներուն մէջ կը կարդանք թէ Այասալուկի մետրապոլիտը իր թեմէն 13,000 ղրուշ հաւաքած է ի նպաստ վերաշինութեան Հէյպէլիի աստուածաբանական վարժարանին։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ նորընտիր կուսակալ Րէուֆ փաշա իր պաշտօնատեղին ժամանած է։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԸ.—Երէկ, Պիսմարք իշխանին ծննդեան 80րդ տարեդարձն էր, ու միանգամայն Գերմանական դեսպան Բարոն Սաուրմայի իշխանին ծննդեան տարեդարձն ալ։ Դեսպանը երէկ բազմաթիւ այցելութիւններ ընդունեց։ Հանօվէրբէր Ֆէրայն խմբերգը դեսպանատունը երթալով մէկ քանի կտորներ նուագեց։

—Հոլանտական դեսպանը և տիկին Վան Տէր Սդաալ կիրակի գիշեր հացկերոյթ մը տուին, որուն ներկայ էին Ռուսական դեսպանը և տիկին Նելիտով, Գերմանական դեսպանը, իշխանուհի Վոն Բատոլին և օրիորդ Լիւսի Ֆոն Բատոլին, Գերմանական դեսպանատան խորհրդական Պ. Տօնէնմարք և Պ. Լիլբըդ։

—Հելլենական դեսպան Մավրոքորտատօ իշխանը շաբաթ գիշեր հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ էին Գերմանական դեսպանը և դեսպանուհին, Հոլանտական դեսպանը և դեսպանուհին, Պելժիական գործակատար Պ. Կրօդ են։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան մէջ շաբաթ գիշեր արուեստագէտներու կողմէ ի նպաստ աղքատներու տրուած ներկայացումը մեծ յաջողութիւն գտաւ, թէպէտ դեսպանը բացակայ էր ի հարկէ սուգի։ Դեսպանին վիճակը շատ աւելի լաւ է։

Ներկայացուած տարեհանդէսին հեղինակը, Ժօրժ տը Զօկէպ կոմսը ամէն կողմէ շնորհաւորութիւններ ընդունեց։

Հասոյթը շատ գոհացուցիչ եղած է։ Օրիորդ Կէօրկէվիչ, տը Սըմբրըր, Լըքոք և Պէնկօփսքի հանդանակութիւն մը կատարեցին։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է յիսուն ոսկի շնորհել ներկայացման ի նպաստ։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ.—Մարտ 19ի կիրակի օրուան ժամ 6էն մինչեւ մարտ 20ի երկուշաբթի օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ մէկ դէպք պատահած է, որ է ի Մէթէնիա. Եէնիքէօյի մէջ ալ առաջուան բռնուածներէն յոյն կին մը մեռած է.

ԲՐՈՖ. ԷՄՄԸՐԻԽ. Միւնիխի համբաւաւոր միքրոպագէտ Տր. Էմմըրիխ կայսերական կառավարութեան հրաւէրով մայրաքաղաքս եկած է։ Շաբաթ օրը, ընկերակցութեամբ կայս. թիկնապահ Սաադ պէյի, այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Կիրակի օր ալ Եէնիքէօյ գնաց՝ այցելելու համար քոլերայէ բռնուած հիւանդներուն։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ գիշեր ժամ 7ին հրդեհ ծագեցաւ Գումգափուի Հիսար Տիպի թաղը ժամագործ Ընքափապեան էֆէնտիի տունէն։ Ընդամէնը վեց տուներ այրեցան, որոց մէջ կը բնակէին աղքատ հայ ընտանիքներ։

ԿԱՏԱՂՈՒԹԵԱՆ ախտին յատուկ դարմանատունն ինչպէս նաեւ միքրոպաբանութեան աշխատանոցն, որ բժշկական վարժարանին մօտ պիտի կառուցուէր, ըստ նորագոյն որոշման պիտի շինուի ի Հայտար Փաշա կառուցուելու վրայ եղող բժշկական վարժարանին նոր շէնքին մօտ։

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ հրամանագիր մը պատուիրած է Բ. Դրան բոլոր պաշտօնէից, որ առտուները ժամ 5ին գտնուին իրենց պաշտօնի գլուխն և իրիկունները ժամ 10½ին մեկնին։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ դրան պիտոյից ճիւղը զինուորականաց հագուստներուն համար 475,000 մեդր զանազան չուխաներու պատրաստութիւնը յանձնարարած է ֆէսի կայս. գործարանին։

ՊՈԼՍՈՅ Հուգուգի երկրորդ ճիւղի դատարանը հինգշաբթի օրէն սկսեալ ժամ 5ին պիտի բացուի և դատերը ժամ 6ին սկսելով պիտի տեւեն մինչեւ ժամ 10½։

Թիւնէլի արտօնատէր Պ. Տէյլանկէր երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Աղեքսանդրիայէն։

—Վախճանեալ Պ. Շթոյբէի տեղ Թիւնէլի հաշուակալ կարգուած է Պ. Քրօշօ։

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Իզմիրէն բազմաթիւ յոյներ յատուկ շոգենաւ մը վարձած են ուխտի համար Երուսաղէմ երթալու։

ՊԻԶԱՅԻ անտառաց վարչութեան օգնական Արթին էֆէնտի, որ արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ իր պաշտօնատեղին վերադարձաւ։

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Ա. շրջանակին մէջ թաղապետական բժիշկներուն համար եօթը կայաններ հաստատուած են, ուր գիշեր աղքատ հիւանդները ձրիաբար պիտի դարմանուին։ Նոյն շրջանակի դեղարաններն ալ ձրի դեղ պիտի տան։ Բժիշկներն ի հարկին պիտի երթան դարմանելու այն հիւանդներն, որք որոշեալ տեղն երթալու անկարող են։

ԱՅՏԸՆ-Իզմիր-Տինար և Իզմիր-Գասաբա-Ալաշէհր երկաթուղիներուն համար զրոյց մը կը շրջի թէ պիտի միացուին և յետոյ կազմուելիք ընկերութիւն մը պիտի շինէ միաւեալ գիծերը, սակայն այդ զրոյց տակաւին հաստատուած չէ։

ՍԻՐՔԵՃԻԻ կայարանին մէջ երկու տարի առաջ կատարուած գողութեան դատը յառաջիկայ շաբթու պիտի սկսի Եղեռնադատ ատենին առջեւ։ Ամբաստանեալներն են հելլենական հպատակ Լուքա, հնոցպան, Բեդրօ, Գօտըի, կաց ծախող Վասիլ և աւստրիական հպատակ Անտոն, պահապան։ Ասոնցմէ մէկը միայն բանտարկուած է. միւսները փախած են։

ՀԱՑԿԵՐՈՅԹ.—Իզմիրի իտալական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Պօթէզինի անցեալները հացկերոյթ մը տուեր է, որուն ներկայ գտնուեր են կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա, տեղական կառավարութեան պաշտօնատարք, երեւելիք, ինչպէս նաեւ օտար հիւպատոսները։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ Թէքլէ շոգենաւը Պիրէօնէն Իզմիր երթալուն, կամրջակին վրայ գտնուած մէկ քանի խոշոր շիշեր, որոց մէջ բորակածին կար, կոտրելով, չորս-հինգ մարդեր վիրաւորուեր են։ Վիրաւորեալք, որոց միայն վիճակը ծանր է, Իզմիրի հիւանդանոցը տարուեր են։ Կ'ըսուի թէ շոգենաւային ընկերութիւնը դրամական հատուցում մը ըրած է վիրաւորելոց։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին մէջ վերջերս սաստիկ ցուրտ ընելով, այգիները վնասուեր են, մանաւանդ լեռներու վրայ գտնուածները։

ԽԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Սերէզէն կը գրեն թէ անցեալ շաբթու գիշեր մը մէկ քանի գողեր տեղւոյն երեւելիներէ միոյն տունը մտնելով դրամարկղը կոտրեր ու 1400 ոսկի գողցեր են։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութեանց ձեռնարկած է հեղինակները երեւան հանելու համար։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ Էլէֆթէրիա և Մէրսէս մարտանաւերը կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ստացած են Վոսփորէն անցնելու։ Ասոնք Քիլ կ'երթան ներկայ գտնուելու Պալդիկեան ջրանցքին բացման։

ՌՈՒՄԷԼԻի երկաթուղեաց կառախումբերէ մին կիրակի իրիկուն ժամ 11½ին Զէյթուն Պուռնի առջեւէն անցնելու պահուն, վայրաշարժին չոլիի խողովակը պայթեցաւ, սակայն արկած մը չպատահեցաւ։ Կառախումբն ստիպուեցաւ կենալ։

ՊԵՐԼԻՆի գերմանական հեռագրական Հէրօլտ ընկերութիւնը Կ. Պոլսոյ մէջ ճիւղ մը հաստատած է, որուն գործակալ կարգուած է Պառօն տը Շթայն։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ գերման գաղթականութիւնն որոշած է գետին մը գնելով նոր վարժարան մը կառուցանել, որուն համար յանձնաժողով մը կազմուած է։ Յանձնաժողովոյ անդամներէ մին իբրեւ կանխավճար պիտի հատուցանէ այն հազար ոսկին, որ այդ գետնի գնման յատուկ գումարէն պակաս է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանն ու տիկին Ֆիլիփ Քըրրի կիրակի օրը Պրուսա գացին դեսպանատան պահականաւով։

ՄՈՒՇԻՐ ԹԱՀԻՐ ՓԱՇԱ, պաշտօնեայ Սէլամլըքի արարողութեան և նախկին կուսակալ ու հրամանատար Շքոտրայի, շաբաթէ մը ի վեր հիւանդ է իր ծովեզերեայ ապարանքին մէջ ի Փաշա-Պաղչէ։

ՊԷՐՈՒԹԻ նահանգին մէջ ելմտական անցեալ 1310 տարւոյն, 9385 ծնունդներ պատահած են, որոց 5639ն՝ արու և 3746ն՝ էգ։ 6254 մահեր պատահած են, որոց 4642ն՝ այր և 1592ը՝ կին։

ԹՕՓԽԱՆԷԻ արհեստի գունդէն զրկուած երիտասարդները Գերմանիա ժամանած են, ուր պիտի յաճախեն զինագործարան մը։

ԱՐԿԱԾՔ.—Երէկ իրիկուն Ոսկեղջիւրէն կամուրջ եկող 8 թիւ վերջին շոգենաւը Ունգաբանի կամուրջէն անցած պահուն՝ դէմը նաւակ մը ելաւ, որուն մէջ 7 հրեաներ կային. ասոնք այս հանդիպումէն անակնկալ ոտքի ելնելով, նաւակը շրջեցաւ և հրեաները վայնասունով ծովը թափեցան։ Բարեբախտաբար ամէնքն ալ ազատեցան։

—Նոյն շոգենաւն այս առաւօտ Խասգիւղի նաւամատոյցին մօտեցած ատեն, ջուրերուն բարձրութեան պատճառաւ, շոգենաւին քիթը մասը նաւամատոյցին վրայ ելաւ և մեծ դժուարութեամբ կրցաւ ազատիլ։ Նոյն պահուն շոգենաւին պաշտօնեայներէն մին ծովն ինկաւ, սակայն լողալ գիտնալով կրցաւ ազատուիլ։

—Ատաղձ բեռցած գաղթականի սայլ մը երէկ Պահճէ Գաբուէն անցնելուն, ձիերը խրտչեցան և սկսան քառասմբակ արշաւել։ Լումայափոխի մը ապակեղարանը կոտրեցին, խանութի մը առջեւ դրուած ապրանքները աւերեցին և նարինջ վաճառողներու կողովները տապալեցին ու ճզմեցին. վերջապէս կարելի եղաւ ձիերը կեցնել։ Սայլապանը ձերբակալուեցաւ։

ԵՕԹԸ ԶԱՒԱԿ ԾՆՈՂ ԿԻՆ ՄԸ.—Իգտամ կը պատմէ թէ Վարնայի մէջ յղի Թուրք կին մը անցեալները ծննդաբերութիւն ունենալով, առաւօտուն մանչ մը ծներ է, ժամ մը յետոյ աղջիկ մը, երկու ժամ յետոյ նորէն աղջիկ մը, երեք ժամ յետոյ դարձեալ աղջիկ մը և հետեւեալ օր յաջորդաբար երեք աղջիկներ ծնած է, սակայն ամէնքն ալ մեռեր են։

Օտեսա քաղաքին հանրածանօթ գործարանատէր Պ. Սէրգէյ Զերպաքով գրասենեակ մը բացած է մայրաքաղաքիս մէջ, Բերա, Թէփէ-Պաշը, ընդունելու համար առողջապահական փոխադրելի ամարանոցներու, քաղաքի և գիւղի փայտաշէն տուներու յանձնարարութեանց համար, ըստ իր հանճարեղ գրութեան զոր այնքան գնահատած են առողջաբաններն ու ճարտարապետները։

Ցիշեալ ամարանոցները նշանաւոր են իրենց գեղապանծ շինուածքովը, նախապէս չորացած անյայտ փայտի ընտիր տեսակովն ու գիներուն չափաւորութեամբը։

Պ. Զերպաքով յանձն կառնէ նաեւ՝ երկրին գրութեան համեմատ՝ փայտէ շէնքեր կառուցանել իր Օտեսայի գործարաններուն մէջ պատրաստուած շինուածանիւթովը և կ'ընդունի կաղնի, եղեւին եւ թմբի փայտէ դռներու, պատուհաններու, վանդակափեղկերու և այլ յանձնարարութիւններ։

Պ. Զերպաքով արդէն զանազան բաներ շինած է մայրաքաղաքիս մէջ որք մեծապէս գնահատուած են։ Այս պահուս, Չէնկէլքէօյի բարձանց վրայ շինելու վրայ է քէօշկ մը իր գրութեան համեմատ, և գիտենք թէ քանի մը օրէն պիտի ձեռնարկէ կէօզմէշքաւորներու հիւանդանոցին շինութեան ի Պոլիս։

Պ. Զերպաքովի շինութեանց եզական հանգամանքը սա է որ ընդունուած գրութեան համեմատ՝ միեւնոյն շէնքին յատակաձեւը կրնայ զանազան գիներով գործադրուիլ։ Պ. Զերպաքովի գրութիւնը կրնայ շատ լաւ յարմարիլ երկրին գրութեան հետ, կալուածատէրերուն կամքին համեմատ։

266 1—24

ՀՈՄԱՆԻՇՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒ

Առ Մ. Նուպարեան էֆ.

Ձեր հակիրճ տողերը գոհութեամբ կարդացի Արեւելքի 3285 թիւին մէջ, և պարտ համարեցի հարկ եղած բացատրութիւնը տալ։

Նախ անկեղծօրէն կը խոստովանիմ թէ՝ ինչպէս շատեր ժամանակին իրաւամբ գնահատած են՝ ձեր բառարանը մեծագոյն առաւելութիւններ ունի մինչեւ ցարդ հրատարակուածներուն վրայ, և թէ ձեր տաղանդն ու հրաշալի ճիգը բացարձակապէս կը փայլի այդ բազմաշխատ և բազմօգուտ գործին մէջ։

Երկրորդ՝ բնաւ իրաւունք և յաւակնութիւն չունիմ գիտական և գրական կաճառի մը ընելիք գործն անհատական ջանքերէ սպասել, ինչպէս զանազան բառերու ճշգրտումն և առումն, համանիշներու յարմարագոյն գործածութիւնն, և այլն։

Երրորդ՝ երբեք մտքէս անցած չէ բրած դիտողութիւնովս մեղադրանք յայտնել, թէեւ ճշմարիտ է թէ զարմանքս չէի կրցած զսպել torréfier բային առջեւ միմիայն Բոհրել բայը նշանակուած տեսնելով։

Թէ ինչո՞ւ։

Որովհետեւ գաւառներու մէջ torréfier (le café) նշանակութեամբ մեր գաւառացի մայրերուն և քոյրերուն բերնէն պղնձել և խուրծել բայերը յաճախ, իսկ Բոհրել բայը շատ քիչ անգամ լսած ըլլալուս, և ձեր բառարանին մէջ այդ բայերուն Ֆր- [illegible]

[illegible]

թարգմանիչները ազատէք տարապարտ չփոթութենէ։

Թող ներուի դիտողութիւն մըն ալ syphilis բառին վրայ ընել. ինծի համար փոխան գաղղիական ախտ և գօտ բառերու աւելի յարմար է ֆրանկախտ նորակազմ բառը գործածել, որ մէկ բառով մեկին կը հասկցնէ ախտին բնութիւնը և տեսակը։

Այս առթիւ դէպի ձեր տաղանդն և արժանիքն ունեցած համակրութեանս իբր ապացոյց կը փափաքիմ ձեզ նուիրել գաւառական բնիկ և պիտանի բառ մը, որ յոյժ կարեւոր պակաս մը կը լրացնէ մեր աշխարհիկ լեզուին մէջ և հարկ չի թողուր անյէնք (տես Նուպարեան բառարան Coulisse կապի՝ լարի ճամբայ (գլխատի վրայ), անցէնք) բառը կազմելու։ Քանի որ ժողովուրդը ունի և կը գործածէ խօնջանդարջ կոկիկ բառը, պէտք է ուրեմն օգտուինք անկէ և այդ ժողովրդական բնիկ բառով զարդարել ջանանք մեր բառարանները։ Հետեւաբար Coulisse ողորկորդ նշանակութեամբ կրնանք պատշաճապէս գործածել գաւառական խօնջանդարջ բառը, և որմէ դիւրաւ կը հետեւցուի նաեւ խօնջան բառին ողորկ նշանակութիւն ունենալը։

ՏՕՔԹ. Կ. Ց. Փ.

Երզնկա

ՕՍՄ. ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Օսմ. լեզուին օսմանեան հպատակ ամեն ազգաց և մանաւանդ մեզ համար կարե- [illegible]

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

[illegible]

ՏՈՔԹՈՐ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

[illegible]

187 48—50

Թուրքերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն լեզուաց տեղեակ և տոմարակալութեան ու առեւտրական գործառնութեանց մէջ վարժ երիտասարդ մը պատրաստ է ծառայել վաճառատանց մէջ։

Պատշաճաւոր երաշխաւորութիւնք։ Դիմել «Արեւելք»ի խմբագրատունը։ 268 1—6

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ 30 ՄԻԼԻՈՆ ՄԱՐՔԻ

13րդ վիճակահանութիւն 1 ապրիլ 1895

400 ՄԱՐՔՆՈՑ 329 ԿՏՐՈՆ

40 56 78 112 275 284 494 524
589 626 897 1051 1158 1191 1267
1305 1334 1463 1492 1508 1518 1556
1634 1686 1807 1879 1967 2020 2081
2165 2351 2390 2449 2519 2528 2624
2901 3193 3194 3208 3237 3271 3327
3409 3525 3534 3544 3678 3784 3891
3958 4037 4093 4134 4211 4230 4233
4240 4293 4408 4409 4488 4516 4568
4734 4771 4777 4947 4970 4971 5113
5149 5193 5214 5241 5388 5394 5397
5472 5534 5566 5658 5660 5734 5796
5799 5810 5819 5824 5865 5902 5905
6422 6450 6481 6515 6637 6638 6838
6877 6926 6991 7005 7170 7174 7196
7825 7836 7842 7878 7960 8043 8059
8071 8150 8292 8309 8311 8641 8781
8789 8797 8804 8927 8958 8971 8984
8996 9021 9094 9101 9114 9172 9177
9188 9253 9331 9380 9453 9505 9526
9558 9618 9690 9764 9775 9886 9919
9983 10298 10418 10444 10509 10598
10599 10620 10658 10862 10914 10940
11059 11117 11390 11415 11464 11485
11540 11652 11718 11818 11833 11884
11912 11925 12013 12070 12410 12455
12526 12598 12661 12789 12889 12894
12917 12996 13062 13074 13145 13150
13174 13282 13390 13407 13458 13581
13591 13722 13815 13837 13866 14210
14267 14454 14473 14484 14602 14749
14798 14800 14833 14853 14940 15096
15160 15272 15312 15318 15412 15606
15635 15802 15806 15825 16040 16078
16115 16119 16410 16471 16576 16636
16701 16741 16742 16813 16830 16934
16965 17032 17058 17193 17272 17312
17316 17464 17491 17505 17592 17592
17630 17660 17706 17717 17822 17883
17966 18004 18100 18146 18305 18309
18323 18434 18470 18503 18524 18807
18821 18955 18964 18975 19022 19041
19262 19447 19597 19649 19712 19737
19768 19772 19816 20010 20128 20240
20255 20413 20505 20543 21006 21024
21155 21251 21524 21617 21703 21836
21865 22108 22167 22325 22407 22439
22719 22870 22912 22960 23159 23231
23237 23338 23379 23593 23700 23751
23808 23856 23883 23889 24053 24251
24278 24492 24516 24518 24595 24671
24815 24822

2000 մարքնոց 68 կտրոններ

25051-25055 25501-25505 26201-26205
26326-26330 26541-26545 28301-28305
28491-28495 28611-28615 28751-28755
28846-28850 29006-29010 29016-29020
29076-29080 29261-29265 30491-30495
31231-31235 32106-32110 32396-32400
32626-32630 32896-32900 33256-33260
33761-33765 33821-33825 34156-34160
34351-34355 34906-34910 34971-34975
35081-35085 35431-35435 36471-36475
36646-36650 37131-37135 37846-37850
38461-38465 39226-39230 39286-39290
39926-39930 40691-40695 40711-40715
40986-40990 41041-41045 41576-41580
41906-41910 42136-42140 42231-42235
42511-42515 42581-42585 42711-42715
42901-42905 43656-43660 43901-43905
44011-44015 44186-44190 44261 44265
44361 44365 45061-45065 45236 45240
45291-45295 45886-45890 46706-46710
46826-46830 46906-46910 47031-47035
47701-47705 48046-48050 48671-48675
49491-49495 49561 49565

4000 մարքնոց 34 կտրոններ

50261-50270 51481-51490 52971 52980
53441-53450 55031-55040 55041-55050
55061-55070 55811-55820 56371-56380
56601-56610 56831 56840 57301-57310
59581-59590 60532-60540 61921-61930
62261-62270 65071-65080 65501-65510
65841-65850 66201-66210 66311-66320
66711-66720 66781-66790 67461-67470
68421-68430 69171-69180 70331-70340
70401-70410 71961-71970 72851-72860
72911-72920 73141-73150 73711-73720
73901-73910

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 151րդ վիճակահանութեան պարգեւները

20 Մարտ 1 Ապրիլ 1895

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
125,432	600.000	410,326	3,000	501 899	1,000	955,640	1,000
1,027,914	60,000	501,896	»	524 961	»	1,051,184	»
463,498	20.000	557,112	»	524 962	»	1,091,620	»
551,261	»	916,661	»	557,114	»	1,127,011	»
120,343	6.000	1,127,013	»	646,007	»	1,178,862	»
501,897	»	1,127,015	»	676 572	»	1,178,865	»
761,942	»	1,131,583	»	719 504	»	1,380,503	»
815,481	»	1,673,972	»	754,082	»	1,449,005	»
983,770	»	1,733,728	»	779,603	»	1,494 040	»
1,354,778	»	1,897,623	»	823,277	»	1 557,430	»
106 045	3.000	275,588	1,000	868 548	»	1,692 280	»
244,953	»	406,792	»	900,919	»	1 964,597	»
		501,898	»	955,637	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

7,651	275,589	551,262	761,941	921,281	1,131,584	1,474,977	1,608,727	1,767,913
2	90	3	3	2	5	8	8	4
3	307,851	4	4	3	1,176,506	9	9	5
4	2	5	5	4	7	80	30	1,791,996
5	3	557,111	769,371	5	8	1,487,256	1,623,991	7
62,826	4	3	2	929,746	9	7	2	8
7	5	5	3	7	10	8	3	9
8	337,011	567,086	4	8	1,178,861	9	4	2000
9	2	7	5	9	3	60	5	1,846,901
30	3	8	779,601	50	4	1,488,481	1,652,176	2
106,041	4	9	2	930,611	1,188,716	2	7	3
2	5	90	4	2	7	3	8	4
3	349,431	582,551	5	3	8	4	9	5
4	2	2	791,531	4	9	5	80	1,859,646
111,246	3	3	2	5	20	1,494,036	1,660,931	7
7	4	4	3	954,941	1,290,591	7	2	8
8	5	5	4	2	2	8	3	9
9	402,031	609,876	5	3	3	9	4	50
50	2	7	798,641	4	4	1,498,461	5	1,860,706
116,421	3	8	2	5	5	2	1,673,971	7
2	4	9	3	955,636	1,338,116	3	3	8
3	5	80	4	8	7	4	4	9
4	406,791	611,966	5	9	8	5	5	10
5	3	7	803,521	961,651	9	1,499,211	1,685,586	1,887,836
119,041	4	8	2	2	20	2	7	7
2	5	9	3	3	1,345,266	3	8	8
3	407,206	70	4	4	7	4	9	9
4	7	613 791	5	5	8	5	90	40
5	8	2	815,482	968,361	9	1,501,191	1,687,181	1,896 746
120,341	9	3	3	2	70	2	2	7
2	10	4	4	3	1,350,336	3	3	8
4	410,327	5	5	4	7	4	4	9
5	8	630,896	816,146	5	8	5	5	50
125,431	9	7	7	983,766	9	1,512,641	1,692,276	1,897,621
3	30	8	8	7	40	2	7	2
4	463,496	9	9	8	1,354,776	3	8	4
5	7	900	50	9	7	4	9	5
126,616	9	633,181	823,276	984,991	9	5	1,704,236	1,902,026
7	500	2	8	2	80	1,523,846	7	7
8	470,206	3	9	3	1,356,911	7	8	8
9	7	4	80	4	2	8	9	9
20	8	5	824,371	5	3	9	40	30
137,821	9	645,996	2	1,027 911	4	50	1,706,431	1,903,261
2	10	7	3	2	5	1,534,371	2	2
3	484,841	8	4	3	1,368,766	2	3	3
4	2	999	5	5	7	3	4	4
5	3	646,000	840,406	1,029,551	8	4	5	5
138,236	4	646,006	7	2	9	5	1,707,871	1,931,131
7	5	8	8	3	70	1,557,426	2	2
8	491,906	9	9	4	1,378,456	7	3	3
9	7	10	10	5	7	8	4	4
40	8	676,571	845,576	1,051,181	8	9	5	5
187,946	9	3	7	2	9	1,559,476	1,718,026	1,936,026
7	10	4	8	3	60	7	7	7
8	501,900	5	9	5	1,380,501	8	8	8
9	524,963	711,041	80	1,077,806	2	9	9	9
50	4	2	868,546	7	4	80	30	30
244,951	5	3	7	8	5	1,565,706	1,733,726	1,964,596
2	531,981	4	9	9	1,396,326	7	7	8
4	2	5	50	10	7	8	9	9
5	3	719,501	872,091	1,091,616	8	9	30	600
245,136	4	2	2	7	9	10	1,743,961	1,976,181
7	5	3	3	8	30	1,582,321	2	2
8	543,421	5	4	9	1,449,001	2	3	3
9	2	748,846	5	1,101,941	2	3	4	4
40	3	7	900,916	2	3	4	5	5
268,686	4	8	7	3	4	5	1,753,711	
7	5	9	8	4	1 457,731	1,600,696	2	
8	550,411	50	20	5	2	7	3	
9	2	754,081	916,662	1,127,012	3	8	4	
90	3	3	3	4	4	9	5	
275,586	4	4	4	1,131,581	5	700	1,767,911	
7	5	5	5	2	1,474,976	1,608,726	2	

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Մարտ 21 2 Ապրիլ 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գինը		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քօնսոլիտ Սէրի A	1881	— —	61 —
» 10,241,048	100		1	» » B		— —	46 20
» 30,332,811	100		1	» » C		— —	32 —
» 43,963,396	100		1	» » D		29 33	29 32
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումելիի Երկաթուղի	1870	147 75	147 25
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	— —	103 —
Ֆր. 185,631,180	500		4	Բրիօրիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մարսային Պարտաթուղթ	1886	— —	— —
	անուանական	Լոզ-ձագի					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	10 33	11 28
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոպլ	1872	— —	5 03
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	6 32
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	— —	48 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	605 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		— —	315 —
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	— —	10 92
Ֆր. 709,506	500	500	5	Թրամուէյ (Պարտաթուղթ		— —	502 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	— —	22 30
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	3 34
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	— —	8 87
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքօս	1882	— —	465 —

ՄԹԻՂԱՆՑ (Բոնս) ԾԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	2	87½
1 ամսուան համար	6	50
1 օրուան համար	1	12½
Լիրաք	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	40
ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	¾
Փարիզ » Ֆր.	22	60
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	10	87½
Պերլին չէք Մարք.	18	20

ՄԹԻՂԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	4	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	111	05
20 Ֆրանքնոց	88	18
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քըլիմց	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	36
Մէճիտիյէ	108	18
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	96	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 2 Ապրիլ		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	— —	—
D (Բացուած »	— —	—
D (Գոցուած »	26	80
Ռումելիի Երկաթուղի »	147	87
Բրիօրիթէ »	485	—
Մարսային Պարտաթուղթ »	509	37
Օսմանիյէ »	470	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	510	—
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	758	12
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	96
» » 4½% »	108	22
» Իտալական »	88	70
Բրէտի Լիոնէ »	822	50
Բրէտի Ֆոնսիէ »	— —	—
Քոնդուար տ'Էսքոնդ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	530	—
Ջէք Լոնտոնի վրայ »	25	27½
ՎԻԵՆՆԱ 2 Ապրիլ		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	80	12
Օսմ. Ռէժի »	247	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	122	45
» Փարիզի »	— —	—

ԼՈՆՏՈՆ 2 Ապրիլ		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Օ. Ո.	63	50
» » B »	46	62
» » C »	29	50
D (Բացուած »	— —	—
D (Գոցուած »	26	43
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխաւոր.	— —	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով	— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	19	25
Այտընի Երկաթուղի »	12	55
Միացեալ Եգիպտական »	104	25
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	104	68
Ռանթ Հելլենական 5% »	28	—
» » 4% »	— —	—
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	— —	—
» » Նոր 6% »	— —	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	422
ՊԵՐԼԻՆ 2 Ապրիլ		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	— —	—
Ռումելիի Երկաթուղի »	134	—
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ. »	— —	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	376
» Փարիզի » 2 ամիս	— —	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	— —	—

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 2 Ապրիլ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	26	80	Բրիօրիթէ	— —	—
» Երկաթուղի	147	87	Պանք Օթոման	— —	—
» Ռէժի	510	62	Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Մարսային Պարտաթուղթ	— —	—	Ֆրանսական Ռանդ 3%	102	92

ԱԶԴ.—Տան մէջ դաստիարակի և դասախօսի պաշտօն վարող պարկեշտ ծերունի մը որ գիտէ Հայ. Տաճ. և քիչ մ'ալ գաղղիերէն, պատրաստ է յարմար յարկի մը մէջ պաշտօն վարելու։ Դիմել լրագրիս խմբագրատունը։ 265 2—3

ՑՈՒՑԱԶԻՆԱՑ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 23/3 ԱՊՐԻԼ
ԲԱՑՈՒՄ
Շապիկ Ընդհանուր Վաճառատան
Բարատօղլօս և Լէոնիտէս
(Նախկին Կէտրոնական Սալեր Բէ-ն)
268 2—2

Ոսկեհանքի արժէթղթք Հարաւային Ափրիկէի
Գնենք և ծախենք
Առանց ոևէ ծախքի

Croeusus deep
West Rand Mines
Sheba
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolitated etc. etc.
Ա. Փարրա
Փոխանակութեան Միջնորդ
3—90 264 Կ. Պոլիս

ՕԳՏԱԿԱՐ Է

Դիմել Տէտէ էֆ.ին գրասենեակը, Ղալաթիա, Քիւրէքճիլէր, Զիւլֆէր Պէյ խան թիւ 15, երբ պէտք ունենաք յոյս կայսեր մասուցանելի և ուրիշ նմանօրինակ գեղեցիկ գիր պահանջող աղերսագիրներու և գրութիւններու, Տաճկերէն հին և նոր, մեծ ու պզտիկ որեւիցէ տեսակ զարդագիրներու, նմանողէս դատական և ուրիշ ամեն տեսակ գրութեանց խմբագրութեան և թարգմանութեան։

Ամփոփականէն շատ աւելի չի պահանջուիր։

Զիւլֆէր Պէյ խան թիւ 15, Ղալաթիա, Քիւրէքճիլէր։ 259 8—10

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսա իչին միւպայեա օլունաճագ սապօնի մինագասասընա պաշլանաճաղընտան թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի վէ Ֆուանիէ էքպէրա բարարմաշէյէ մօձընըն տախի իշպու մարտը Բուծինին 23իւնճի բէնչշէնպէհ կիւնի զարարը գաթիէսի վիրիլէճէկինտէն խոժէք խաէնէիտէն հէյմը մեզքիւրտէ սաաթ 6ուան նիհաէտ 9ա

զատար խազինէի ճէլիլէի մեզքիւրէ հէյնէթը խաւրէսինէ կէլմէլէրի.

19 Մարտ 311 2—3

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թաշնիյէ խաւրէսինին 311 սէնէսի մարթը իգթիտաընտան նիսանըն պայէսինէ գատար 2 մահ զարֆընտա մաթհանէաթը հէյմիյէսինտէն հասըլ օլաճագ օլան քիւչիւք թարաֆ բազմօլընըն պէհէր գըեէի ճէտիտի 9 փարա 75, պէօյիւք թարաֆը բազմօլընըն 10 փարա 25, իբինճի, էքէկին 9 փարա 25, գապա քէբէկին 8 փարա 25, փասփալըն 8 փարա 75 սանթիմտէ խալիս չէմրէնտինին 55 սանթիմտէ, զարամուշըն 3 փարա 20 սանթիմտէ գաւգ իլէ սարը թօզ թօբրաղըն 45 էր սանթիմտէ թալիպլէրի էօհտէյէրինտէ օլուպ չէնր հալը բուծինին 22 ինճի չէհարշանպիհ կիւնի զարարը գաթիսի իճրա վէ իրթէսի բէնչշէնպիհ կիւնի 100 տէ 5 գամմը գապուլ օլունաճաղընտան իլթիրասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 11 1—3

Ասաքիրը շահանէ իչուն միւպայեասը մէվգի միւնագասայա վազ օլունան չայըն պէհէր գըեէի ճէտիտի 7 ղուրուշ 38 փարասա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չէնր հալը բուծինին էօնիւմըզտէքի 22 ինճի չէհարշէնպիհ կիւնի զարարը գաթիսի իճրա վէ իրթէսի բէնչշէնպիհ կիւնի 100 տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան իլթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 9 1—3

Ծիւնտաը Ճէնապը շահանէ խաւրէսի իչուն նիզամիէ էրզաք անպարընա 100,000 գըէէ չէքէր միւպայեա օլունաճաղընտան իլթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 5 2—3

Թարապլուսը Ղարպ ֆըրգասի ասքէրիյէ խաւրէսի իչուն 226,000 գըէէ տաքիք 1 ղրշ. 3 փարասա վէ 100,000 քիլը ճէտիտ հէնթա 56 ղրշ.տա թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ չէնրը հալը բուծինին 23իւնճիւ բէնչշէնպիհ կիւնիւ զարարըը վէ 25ինճի ճումաա իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլաթը իճրա օլունաճաղընտան թէնզիլ ֆիյաթ իլէ իլթայա թալիպ օլանլարըն միւտաճէ'ը մեզքիւրէ զարֆընտա լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 8 2—3

ՀԻՒՍԻՍ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ ՊՐԻՍԹԸԼ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒԸՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած պատմական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողացն՝ կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև՝ իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չափաւոր և առաւելագոյն պայմաններով մէջի ապրանքներն և գրամաբարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ^ա սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ին կայսերական հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքոյ 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերութեան գրամագլուխ ամբողջովին վճարուած — 4,000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար — 55,000,000 Ֆրք.
1893ի հասոյթը — 20,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՐԳԻՆ
Պոլիս Չէլեպի Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Քննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Ջէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Մ. Ժ. ՌԻԲԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն Ֆրանսայի
Փարիզ. 16, Պուլվառ տէ գ'Իթալիէն. 1, 3, [illegible] մէջ
1845էն հիմնուած է ի վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	935,000000
1893ի տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 միլիոն	150,000000
1894 յունուար 1	
Ատամիք եւ անշարժ կալուածներ	30,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	83,000000
Այլ ապահովագրութիւնք 1 միլիոն	37,000000

Տեղեկութեան պահպանումներ

Ապահովագրեալներու բաշխուած [illegible] Թագաւորութեան Նոր Եկամուտ
Ըն երաշխիքն գրական ԱՍՄԻՐԺԱԼԻ [illegible] ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ [illegible]
Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
188 Ա. ՍԷՖԷԼՏԷՐ
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ և ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն. ՓԱՔԻ [illegible] Ընկ.
Մարսէյլ-Սալոնիկ-Պոլիս-Սամսոն [illegible]

Սեւաստոպոլի շոգենաւը Պոլսէն պիտի մեկնի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն Ապրիլ 3ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։
Մէնկրէլ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի մեկնի Ապրիլ 9ին (Ը. Ե.)։
Բարիզ-Լոնտոն-Մարսիլիա երկաթուղային ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
[illegible]
Նաւարկէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Ընդհանուր գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
1054 Մահմուտիէ փողոց թ. 108

Արտօնատէր Մ. ՏԷՄՐԱՃԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ» ԼՐԱԳՐՈՅ

ՔՈՆԵԱՔ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Ի ՅԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ Ի ՁԵՌԱՆԻ Գ. ՊՈՒԼԱՆԱՔԻԻ (1884)

Այս քոնեաքը, որ կը կրէ 478 թիւ վկայականը, տարրալուծուած է Բարիզի Քաղաքապետութեան կողմէ և կնքուած Բարիզի հելլենական դեսպանատան 1988 թիւ կնքով։ Տնօրէն Պ. Ժիռոյի կողմէ՝ նախագահութեամբ Պ. Բասթէօրի։ Արդիւնք տարրալուծման. — «Զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած է եւ համեղ ու անուշաբոյր։» Ով որ այս ծանուցումը զործածէ, անուանարկութեան ոճիրը գործած պիտի նկատուի։

Այս քոնեաքը արժանագրուած է ի պաշտօնատունն Լոնտոնի ընդհանուր գնմանց «Եգիպտացի Պ. Պուլանաքիի զուտ խաղողէ պատրաստած քոնեաքը» նաւուով։ 1894ին Եգիպտոսի արուեստահան դէսին միայն այս քոնեաքը արժանացած է մրցանակի եւ առաջին կարգի ոսկի շքադրամի։ Նոյն արուեստահանդէսին ոգելից ըմպելեաց ճիւղին գընահատիչ յանձնախումբի անդամք՝ Պ. Պուլանաքիի քոնեաքի գործարանն այցելելով հետեւեալ վկայականը տուած են.

«Մեք, ստորագրեալքս, անդամք Եգիպտոսի ցուցահանդէսին ոգելից ըմպելեաց ճիւղին գնահատիչ յանձնախումբին, քննեցինք քաղաքս բնակող Պ. Պուլանաքիի ի ցոյց դրած քոնեաքի նմոյշներն եւ կը յայտարարենք թէ արդարեւ գնահատման արժանի են։ Այցելեցինք Պ. Պուլանաքիի գործարանն. արհեստին կարեւորութիւնը մեր սքանչացումը զրաւեց։ Լոնտոնի վաճառմանց պաշտօնական ցուցակներէն, որք մեզ ցոյց տրուեցան, հաստատուեցաւ թէ այդ քոնեաքներու փոքր մասը քաղաքին մէջ կ'սպառի, իսկ մեծ մասն օտար երկիրներ կը ղրկուին՝ մանաւանդ յ'Անգլիա։ Այդ ցուցակներով յանձնարարուած է վստահ ըլլալ թէ այդ քոնեաքներ զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած են։ Սքանչելի են գործարանին ամեն մասերուն կազմակերպութիւնը, մաքրութիւնն ինչպէս նաեւ գործիները։ 80 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը կը շարժէ բոլոր մեքենաները որով օրական 12000 լիտր գինիի ոգի կ'արտադրուի։ Գնահատուած է տեսակն այն սպիտակ գինիներու, որք քոնեաքի պատրաստութեան յատկացուած են։ Մթերուած քոնեաքներու մէջ 1884ինն ամենէն նախամեծարն է։ Միւս տարիներու քոնեաքները դրուած են իւրաքանչիւրն 800, 5000 եւ 12000 լիտրնոց 2400 տակառներու մէջ։ Նկուղներու մէջ ալ 200,000է աւելի սնտուկներով քոնեաքներ կան։

«Վերջապէս սա ալ յայտարարենք թէ Պ. Պուլանաքիի գործարանը պատիւ կը բերէ թէ՛ իրեն եւ թէ Եգիպտոսի։»
Աղեքսանդրիա, 24 յունիս, 1894
Անդամք քննիչ յանձնախումբի
Սիմոն, Տօքթ. Երտվան պէյ, Լազարիս, Ճ. Ղրիպարի, Ֆինտէլ, Մալիարաքիս։

Կը հաստատեմ թէ այս վկայական Պ. Պուլանաքիի տրուած է իր խնդրանաց համաձայն։
Ի դիմաց Եգիպտոսի ցուցահանդէսի մասնախմբին Տօքթ. Հայքալիս։
Տօքթ. Հայքալիս փաշայի ստորագրութիւնը կը վաւերացնեմ։ Կառավարիչ Աղեքսանդրիոյ (Կնիք) Իպրահիմ Նէճիպ
Աղեքսանդրիա, 3 յուլիս 1894

Այս քոնեաքներ կը գտնուին ի Կ. Պոլիս, Պ. Պուլանաքիի փոխանորդներուն Պ. Պ. Միլքրօի ու Քօէնի վաճառատուններն՝ Ղալաթիա Թուլումպա փողոց թիւ 6 եւ 7։ Թիւ 178 20—36

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՈՆՆԵՐՈՒ
ՊԱՀԵՍՏ ՊԱՐՕԸ, [illegible] ԽԱՆ, ԹԻՒ 7, ՍԹԱՄՊՕԼ

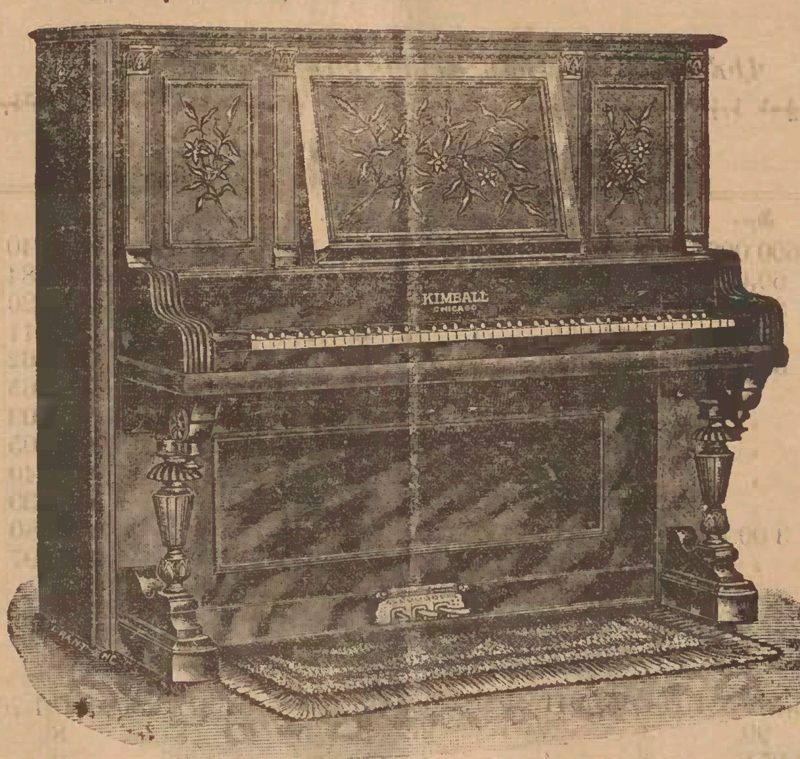

W. W. KIMBALL & Cº
ՇԻԳԱԿՕՅԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԳՕՂՈՄՊԻԱԿԱՆ «ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ»
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱԾ
ՁԱՅՆ.— ՔԱՂՑՐ ԵՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔ.— ՃՈԽ ԵՒ ԶՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան ապրանաց գերազանցութիւնն աշխարհածանօթ է արդէն. միայն թէ գներուն համեմատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւրամատչելի չեն համարուած այս երկրին մէջ։ Կոստիկեան եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ մասնաւոր համաձայնութեան մ'եկած են այս գործարանին հետ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր գործիները ծանօթացնելու համար, որով կը բաւեն նոյն իսկ յԱմերիկա ծախուած գներէն շատ աւելի աժան վաճառել զանոնք։

Արգոյ յաճախորդք, փոխանակ Բերայի մեծամեծ խանութները դիմելու, երբ մեր վաճառատունն այցելել հաճին, փարձով պիտի տեսնեն թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական Դաշնակներէն եւ Երգեհոններէն։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԾԱԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ
ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՒՏ

Դիցուած վիճակի մէջ հայելատար սքանչելի գահոյք մը ձեւն ունենալով, բացուած ատեն իւր ամէն պէտքերովը կատարեալ եւ հանգստաւէտ անկողին մը կը ներկայացնէ։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐԳԻՉ

Ամենազօր ու կազդուրիչ զօրութիւնն բժշկել Ապաշնող նէրը, Դէրերը, Կանայք, տկարակազմ Տղաքներն և ամէն փափուկ անձինք։
Բաղկացեալ Մկանանց և Ջրային ու Ոսկրային գոյութեանց կազմութեան և զարգացման ոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամէնէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, և ն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

LINONE QUINA PHOSPHATES

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ. Վիքթոր Հիւկօ փողոց. 14—ԼԻՈՆ 1057
Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՏԻԽՍԹ ԲԱՅԷԿԱ Ղալաթիա, Մահմուտիէ, Թ. 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՑԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ — Յ. ԽԱԱԳՈՒԼԵԱՆ
MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն գլխաւոր տեղերը ևս

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն ևս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի ևս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հատուէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ ևս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուցած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել ևս յարել մեր սկզբունքին, որ է «ողջամտութիւն ծախել, չափի և գնոյ մասին»։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ևս, անոնց խարդախ կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱԱԳՈՒԼԵԱՆ Չէլեպի պէյ խան թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
11 30		11 50	
12 —		12 15	
12 30		12 45	
1 —		1 15	6 25
1 30		1 30 Վոսփ.	7 —
2 —	7	1 50	7 30
2 30	8 15	2 25	8 20
3 —	8 40 Վոսփ.	2 45 Վոսփ.	9 5
3 15 Ֆէրպ.	9 30	2 50	9 45
3 30	9 45 Ֆէրպ.	3 35	10 15 Գզկ.
4 10	10 10 Պշ Գպ.	3 50 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 35 Վոսփ.	10 35 Գզ. Դպ.	4 — Ֆէրպօմ	10 40 Գզկ.
5 45 Ֆէրպ.	11 5 Գուզկ.	4 35	11 25 Գապ.
4 —	11 — Ֆէրպ.	5 — Վոսփ.	11 30 Ֆէրպ.
5 35	11 20	5 40	11 50
6 15	12 05	5 45 Ֆէրպօմ	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իւսկիւտար	
— —		— —	6 25
11 30		11 50	7 — Վոսփ.
12 15	7 —	12 15	7 30
1 —	8 15	1 —	8 20
1 45	9 —	1 50	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	2 45 Վոսփ.	10 15
3 15 Ֆէրպօմ	10 15	3 15	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 30 Գապ.	4 — Ֆէրպօմ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 15	11 10	5 — Վոսփ.	11 20
4 45 Ֆէրպօմ	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 45 Ֆէրպօմ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր. է)
4 30 » » բացի ուր. է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր. է
4 — » » » բացի Ուր. է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ
ԵՒ
ԴԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Դապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Դապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Դպթ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՈՐՈՇ ԳԻՆ — ՈՐՈՇ ԳԻՆ

Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Վերջնապէս հաշուեյարդարութիւն՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁՆՋՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50% —60% զեղչով։
Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձեղէնաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մրցում արհամարհել վ

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏՐՔ. Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
Հաստատեալ 1852 — ԹԻՒ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ — Հաստատեալ 1852

Մասնագէտ առանց քաշելու լինտի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաատրիկ ցաւած ակռաները, ոսկի ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամէն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։ (Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ
1895 Մարտ 18էն սկսեալ մինչեւ 1895 Ապրիլ 30

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւերու երթեւեկութիւն

ժ. վ. — թ.
11 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Ր. Հս. Եէնք. շոգ. ին կը հաղորդակցի։ 37
12 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշք. Ենք ի շոգ. ինհետ պիտի հղրդկցի. 40
1 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. ՍԹէն. Միր. Պօյճ. Ր. Հ. շոգենաւ ին պիտի հղրդկցի. 17
1 15 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նաւոյ. ներն եւ Պշք. պիտի հանդիպի։ Գնտ. ի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք։ 39
3 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հ. շոգ. ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ. ը Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պէշք. 28
4 30 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Պշք. Պէպ. ի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի ուր. օրերը Արն. Դրչ. ՕրԹ. 40
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէզ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Պյճ. Ր. Հս. Պպ. Ար. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 34
7 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Ենք. Մրկ. Գնլճ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արվ. Զնկ. Պէյլ. ՕրԹ. Գզկ. Պշք. Իսկ. 22
8 — Ա. Ր. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹն. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշք. 17
10 15 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Միրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. ՕրԹ. Պէշկ. 28

Եէնիքէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 45 Եէնք. ՍԹն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. շոգ. ին կը հաղորդակցի] 20
12 15 Ենք. ՍԹն. Միրկ. Պօյ. Ր. Հս. Պպք. Արն. Դուրչ. Օր. Պշք. 18
1 15 Ենք. ՍԹէն. Միրկ. Պօյ. Ր. Հս. Պպք, Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 48
10 15 Պէպէքէն ուղղակի Կամուրջ բացի ուր. է։ 44

Պէպէքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 45 Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 22
12 15 Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 32
12 45 Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պէշք. 18
12 25 ՕրԹ. էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր. է 44
1 15 Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 22
1 45 Պէպ. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 43
2 30 Ր. Հ. Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 34
3 05 Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 18
3 45 Ր. Հս. Պպ. Արն. Դչ. ՕԹ. Պշք. Գպ. բացի Ուրբ. է 37
4 30 Պէպք. Արն. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. 19
5 30 Պէպ. Արնվ. Դրչ. ՕրԹ. Պշք. բացի ուրբաթէ 32

Ասիական եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

11 45 Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 25
11 45 Պէյգ. Բշպ. Չպգ. Գանլ. Ա. Հս. Գանտ. ՕրԹ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի ՕրԹ. էն Վան. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 44
12 25 Պէպ. Գն. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բցի. Ուր. է 34
12 45 Պէյգ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հ. Գտ. Արն. Զնկ. Պէյպ. Օր. Գզկ. Պշ. Գապ. 23
1 45 Գանտլ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. 37
2 — Պէյգ. Բշպ. Չպք. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Պշք. (Գնտ. շոգ. ին հետ կը հաղրդ.) Ուրբ. ները Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. 39
2 45 Գտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Պշք. բացի Ուր. 19
3 15 Պէյգ. Բշպ. Չպգ. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Պշք. (Գնտլ. ի շոգ. ին կը հղրդկ.) Ուր. ները Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի 32
4 — Գնտլ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. Գպ. բացի ուրբ. է 39
4 30 Պէյգ. Բշպ. Չպգլ. Գնլ. Ա. Հ. Գնտլ. Վան. պիտի հաղորդակցի, ուրբաթները Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշք. պիտի հանդիպի 44
5 15 Վնք. Զնկ. Պէյլ. Դուզ. Պշք. Ուր. ները 5.15ին 43
6 45 Պէօյ. Բշպ. Չպ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Արն. Զնկ. Պէյլ. ՕրԹ. Գզկ. Պշք. Իսկ. հինգշաբթի օրերը ՕրԹ. Պշք. չպիտի հանդիպի 23
9 — Պէօյք. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Չպգլ. Գնլ. Ա. Հ. Գնտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 18
10 10 Պէյգ. Ենք. Գնլ. Ա. Հս. Զնկ. Պյլ. Պշ. 20
10 20 Ա. Հս. էն ուղ. կամուրջ ուր. ը 10 50ին 43
10 40 Գուզկ, Դպ. բացի Ուր. է 41
11 05 Գզկ. էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր. է 22
11 10 Վնք. էն » » » » 34
11 55 Գզկ. Իսկ. բացի ուրբաթէ 41

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

1 15 Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Եէնի մահալլէ 28
2 30 Պշք. ՕրԹ. Արնվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Իստ. Ենք. Թրպ. Պէօյք. Մզպ. Ենմ. 40
3 30 Գապ. Պշք. Իսկ. Գզկ. ՕրԹ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Միրկ. Ենք. Բշպ. Պէյգօգ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 22
4 — Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. ՍԹն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ։ 34
4 30 Պէշ. Պէյլ. Զէնկ. Արվ. Վնք. իսկ ուրբ. ները 4.40ին մեկնելով Գանտիլլի ալ պիտի հանդիպի 43
5 — Գապ. Պշք. Իսկ. Գզկ. ՕրԹ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ. 23
6 — Գապ. Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվգ. ներ 17
7 — Պշք. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ։ 18
8 30 Պշք. ՕրԹք. Արնվ. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենեք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 28
9 35 Պէշ. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. ուր. ները Ր. Հիս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյք, Մզպ Ենմ. Ր. Ա. Գվ. 44
10 — Պէպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ Մզպ. Ենմ. Ր. Ա. Գավազ բացի ուրբաթէ 40
10 10 Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹն. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ. ները 5 վայրկեան ետքը բացի Պօյճ. ՍԹէն, 37
10 55 Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹէն. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէզ. Ենիմ. 17
11 30 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենիմ. 43
11 40 Պէպ. Ր. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹն Ենք. (*) 20
(*) Օդը գէշ եղած ատեն ՍԹէն. չկայ։

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

12 30 Կամուրջէն ուղղակի Պէպէք 22
1 45 Պշք. ՕրԹ. Արնվ. Ր. Հիսար 34
2 35 Կամուրջէն ուղղակի Պէպէք 18
3 05 Կամուրջէն ուղղակի Ր. Հս. բացի ուր. է 37
3 50 Կամուրջէն ուղղակի Իսկ. Պէպ. 19
4 50 Կամուրջէն ուղղակի Պէպէք 32
10 35 Գպ. Պշք. Օր. Դրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Չպք. Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուր. է 23
11 15 Գապ. Պշք. ՕԹ. Դչ. Արն. Պպ. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. 18
11 45 Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արն. Գնտ. 22
12 15 Պշք. ՕրԹ. Դրչ. Արնվ. Պէպէք*։ 28

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւերու ժամերը

1 10 Ուղղակի Գնտ. 37
1 30 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պէյգ. 32
2 — Պշկ. Պէյլ. Զէնկ. Գնտլ. բացի ուրբաթէ 19
2 45 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտլ. Ա. Հ. Գնլ. Չպ. Բշպ. Պէյգ. 44
3 25 Ուղղակի Գանտիլլի բացի ուրբաթէ 39
8 40 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլճ. Չպք. Բշպ. Պէօյք. 19
9 30 Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը 43
10 15 Իս, Գուզ. բացի ուր. է 41
10 20 Պշք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպգ. Բշպ. Պէյգ. Մէզ. Ր. Ա. Գավազներ 39
10 30 Պէշք. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Ուրբ. ները քսան վրկն. վերջը Գպ. Իսկ. Գզկ. Գնտ. Ա. Հս. Պէպ. 31
10 40 Իսկտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ) 22
11 — Գպ. Պշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէպ. բացի ուրբաթէ 32
11 20 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպգ. Բշպ. Պէյ. Ուրբ. Գզկ. 44
11 25 Իսկ. Գզկ. բացի ուրբաթէ 41
12 — Պէշք. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. 34